

Installerer fra LIVE medium

Mageias Offisielle dokumentasjon

Teksten og skjermbildene i denne manualen er tilgjengelige under CC BY-SA 3.0 lisensen <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>.

Denne manualen ble produsert med hjelp av [Calenco CMS](http://www.calenco.com) [http://www.calenco.com] utviklet av [NeoDoc](http://www.neodoc.biz) [http://www.neodoc.biz].

Den ble skrevet av frivillige på deres fritid. Vennligst kontakt [Documentation Team](https://wiki.mageia.org/en/Documentation_team) [https://wiki.mageia.org/en/Documentation_team], hvis du vil hjelpe til med å forbedre denne manualen.

Installerer fra LIVE medium

Innholdsfortegnelse

Installerer fra LIVE medium	1
1. Velg og bruk ISOer	1
1.1. Introduksjon	1
1.2. Media	1
1.3. Laster ned og kontrollerer media.	3
1.4. Brenn eller dump ISOen	4
2. Start Mageia som et Live system	7
2.1. Start mediet	7
2.2. I BIOS/CSM/historisk modus	8
2.3. I UEFI modus	9
3. Velg språk	9
4. Lisens og utgivelsesmerknader	10
4.1. Lisensavtale	11
4.2. Utgivelsesmerknader	11
5. Sett opp tidssonen din	11
6. Klokkeinnstillinger	12
7. Velg tastatur	12
8. Tester Mageia som et Live system	13
8.1. Live modus	13
9. Partisjonering	14
9.1. Foreslått partisjonering	14
9.2. Velg monteringspunktene	19
9.3. Bekreft hvilken hard disk som skal formateres.	20
9.4. Egendefinert Diskpartisjonering med DiskDrake	21
9.5. Formater	24
10. Behold eller slett ubrukt materiale	24
11. Oppstartslaster	25
11.1. Grub2	25
11.2. Oppsett av Oppstartslaster	26
11.3. Andre valg	29
12. Start på nytt	29
13. Brukerhåndtering	31
13.1. Angi Adminstrasjons (root) Passord:	31
13.2. Angi en bruker	31
14. Logg inn skjermbilde	32
15. Avinstaller Mageia	33

Figuroversikt

1. EFI System partisjon	22
2. BIOS oppstarts partisjon	23

Installerer fra LIVE medium

Ingen vil se alle installasjonsskjerm bildene du ser i denne manualen. Hvilke skjerm bilder du kommer til å se er avhengig av din maskinvare og de valg du gjør under installasjonen.

---

1. Velg og bruk ISOer

1.1. Introduksjon

Mageia distribueres som ISO bilder. Denne siden vil hjelpe deg til å velge hvilket bilde som passer dine behov.

Det er tre typer av installasjonsmedia:

- **Klassisk installasjon:** Etter å ha startet mediet, følger det en prosess som gjør det mulig å velge hva du skal installere og hvordan du konfigurerer målsystemet. Dette gir deg maksimal fleksibilitet for en tilpasset installasjon, spesielt for å velge hvilket skrivebordsmiljø du vil installere.
- **LIVE media:** Dette alternativet lar deg prøve ut Mageia uten å måtte installere det, eller gjøre endringer på datamaskinen din. Live Media inneholder imidlertid også en Installer, som kan startes når du starter opp mediet, eller etter oppstart av selve Live-operativsystemet.

Live Installer er enklere sammenlignet med den klassiske installereren - men du har færre konfigurasjonsalternativer.

Live ISO-er kan bare brukes til å lage "rene" installasjoner, de kan ikke brukes til å oppgradere fra tidligere utgivelser.

- **Net Install:** Disse er minimale ISO-er som ikke inneholder mer enn det som trengs for å starte draxinstalleren og finne drax-installerer-scene2 og andre pakker som trengs for å fortsette for å fullføre installasjonen. Disse pakkene kan være på PC-harddisken, på en lokal stasjon, på et lokalt nettverk eller på Internett.

Disse mediene er svært lette (mindre enn 100 MB) og er praktiske hvis båndbredden er for lav til å laste ned en full DVD, eller hvis du har en PC uten DVD-stasjon eller som ikke kan starte fra en USB-pinne.

Flere detaljer finnes i de neste seksjonene.

1.2. Media

1.2.1. Definisjon

Her er et medium (flertall: media) en ISO-bildefil som gjør at du kan installere og / eller oppdatere Mageia, og i tillegg til enhver fysisk medium(DVD, USB ...) som ISO-filen er kopiert til.

Du kan finne dem [her](http://www.mageia.org/en/downloads/) [http://www.mageia.org/en/downloads/].

1.2.2. Klassisk installasjonsmedia

1.2.2.1. Felles egenskaper

- Disse ISOene bruker den tradisjonelle installereren, DrakX.
- De kan enten gjøre en ny installasjon eller oppgradere fra en tidligere versjon.
- Forskjellige media for 32 eller 64 biters arkitektur.
- Noen verktøy er tilgjengelige på “velkomstskjermen:” *Rescue System*, *Minne Test*, og *Verktøy for oppdagelse av Maskinvare*.
- Hver DVD inneholder mange tilgjengelige skrivebordsmiljøer og språk.
- Under installasjonen kan du velge å legge til ikke fri programvare

1.2.3. Live media

1.2.3.1. Felles egenskaper

- Kan brukes til å forhåndsviser Mageia-operativsystemet uten å måtte installere det. Kan også brukes til å installere Mageia hvis du ønsker det.
- Live Media inneholder også en Installerer.
- Hver ISO inneholder kun et skrivebordsmiljø (Plasma, GNOME eller Xfce).
- Forskjellige media for 32 eller 64 biters arkitektur.
- De inneholder ikke fri programvare

1.2.3.2. Live DVD Plasma

- Kun Plasma desktop.
- Alle språk er tilgjengelige
- Kun 64 bits arkitektur.

1.2.3.3. Live DVD GNOME

- Kun GNOME desktop.
- Alle språk er tilgjengelige
- Kun 64 bits arkitektur.

1.2.3.4. Live DVD Xfce

- Kun Xfce desktop.
- Alle språk er tilgjengelige
- 32 eller 64 bits arkitektur.

1.2.4. Nettverksinstallasjons media

1.2.4.1. Felles egenskaper

- Forskjellige media for 32 eller 64 biters arkitektur.
- De Første trinnene er kun engelskspråklige.

1.2.4.2. netinstall.iso

- Inneholder bare fri programvare for de som ikke vil bruke ikke fri programvare

1.2.4.3. netinstall-nonfree.iso

- Inneholder ikke-fri programvare (for det meste drivere og multimedia kodekser) for de som har behov for det.

1.3. Laster ned og kontrollerer media.

1.3.1. Laster ned

Når du har valgt ISO-filen, kan du laste den ned med enten http eller BitTorrent. I begge tilfeller er du utstyrt med viss informasjon, for eksempel pakkebrønnen som brukes og et alternativ for å bytte hvis båndbredden er for lav.

Hvis http er valgt, vil du også se info om sjekksummen.

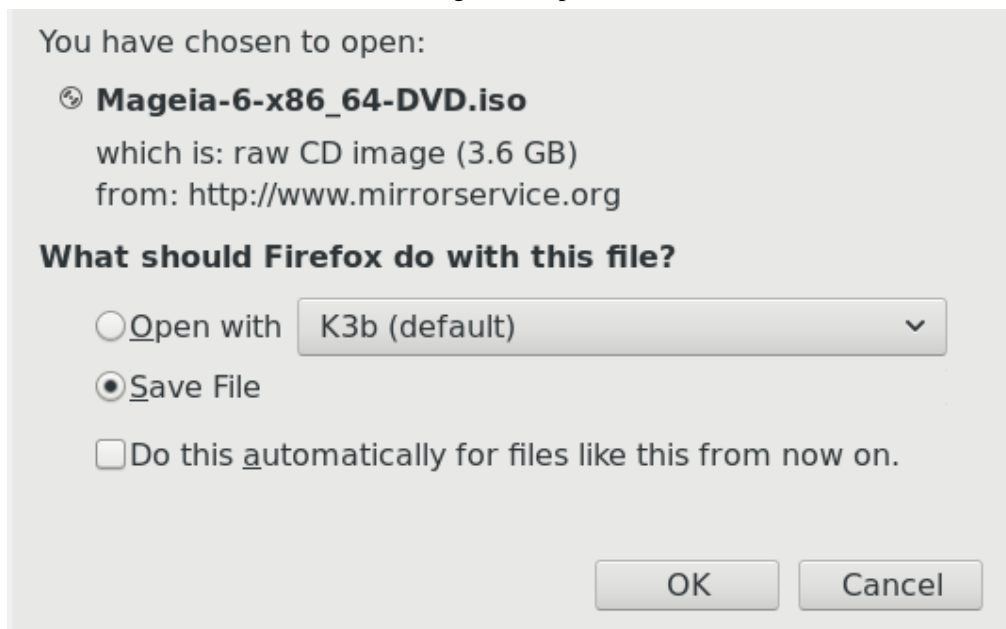
md5sum, sha1sum og sha512sum (den sikreste) er verktøy for å kontrollere ISO-integriteten. Kopier en av kontrollsummene (streng med alfanumeriske tegn) for bruk i neste avsnitt.

```
$ md5sum Mageia-6-x86_64-DVD.iso
55e20da532496124e6e720896fd9fe4

$ sha1sum Mageia-6-x86_64-DVD.iso
03c496389fd39b80167077828a066163d8c38c17

$ sha512sum Mageia-6-x86_64-DVD.iso
587b2be3c3bb0d12b0a1980684bec8475d4f692bba2b97c9aa02adb085032728e5bf72fa16def321d46b7b13f68cf95476b9461a97ae01db9102ef2573db7a22
```

I mellomtiden vil et vindu for å laste ned den valgte ISO åpnes:

Klikk på *Lagre fil*, så klikk *OK*.

1.3.2. Kontrollerer integriteten til det nedlastede mediet

Kontrollsummene som det er referert til tidligere, er digitale fingeravtrykk generert av en algoritme fra filen som skal lastes ned. Du kan sammenligne kontrollsummen for den nedlastede ISO-en din mot den opprinne-

lige kilde ISOen. Hvis sjekksummene ikke stemmer overens, betyr det at de faktiske dataene på ISO-ene ikke samsvarer, og hvis det er tilfelle, bør du prøve på nytt eller forsøke å reparere ved hjelp av BitTorrent.

For å generere kontrollsummen for den nedlastede ISO-en, åpne et konsoll, (du trenger ikke å være rot), og:

- For å bruke md5sum, skriv: **md5sum sti/til/bilde/fil.iso**
- For å bruke sha1sum, skriv: **sha1sum sti/til/bilde/fil.iso**
- For å bruke sha512sum, skriv: **sha512sum sti/til/bilde/fil.iso**

Eksempel:

```
[sam5@localhost ~]$ md5sum /home/sam5/Downloads/Mageia-4-RC-x86_64-DVD.iso
ec1ce42c4b003b5e9bea6911968195c8 /home/sam5/Downloads/Mageia-4-RC-x86_64-DVD.iso
[sam5@localhost ~]$ █
```

og sammenlign det oppnådde nummeret på datamaskinen din (du må kanskje vente en stund) med nummeret gitt av Mageia.

1.4. Brenn eller dump ISOen

Den verifiserte ISOen kan nå brennes til en CD eller DVD eller dumpes til en USB-pinne. Disse operasjonene er ikke en filkopiering, men tar sikte på å lage et oppstartbart medium.

1.4.1. Brenner ISO til en CD/DVD

Uansett hvilken programvare du bruker, sørg for at alternativet for å brenne et *bilde* brukes. Brenne *data* eller *filer* er ikke riktig. Sett [Mageia wiki](https://wiki.mageia.org/en/Writing_CD_and_DVD_images) [https://wiki.mageia.org/en/Writing_CD_and_DVD_images] for mer informasjon.

1.4.2. Dumper ISOen til en USB disk

Alle Mageia ISO-er er hybrider, noe som betyr at du kan "dumpe" dem til en USB-pinne og deretter bruke den til å starte og installere systemet.

"Dumpe" et bilde på en flash-enhet ødelegger det tidligere filsystemet på enheten; eventuelle andre data vil gå tapt og partisjonskapasiteten blir redusert til bildestørrelsen.

Også vil den eneste partisjonen på flash-enheten da bare være Mageia ISO-partisjonen.

Så, hvis en ISO på ca 4 GB er skrevet til en 8 GB USB-pinne, vil platen da bare dukke opp som 4 GB. Dette skyldes at de resterende 4 GB ikke lenger er formatert og derfor ikke tilgjengelig for øyeblikket. For å gjenopprette den opprinnelige kapasiteten, må du reformatere og repartisjonere USB-pinnen.

1.4.2.1. Bruker et grafisk verktøy inne i Mageia

Du kan bruke et grafisk verktøy som [IsoDumper](https://wiki.mageia.org/en/IsoDumper_Writing_ISO_images_on_USB_sticks) [https://wiki.mageia.org/en/IsoDumper_Writing_ISO_images_on_USB_sticks]

1.4.2.2. Bruker et grafisk verktøy i Windows

Du kan prøve:

- [Rufus](http://rufus.akeo.ie/?locale=en_US) [http://rufus.akeo.ie/?locale=en_US] bruker "ISO Bilde" alternativet
- - [Win32 Disk Imager](http://sourceforge.net/projects/win32diskimager) [http://sourceforge.net/projects/win32diskimager]

1.4.2.3. Å bruke kommandolinje i et GNU/Linux system

Det er potensielt "farlig" å gjøre dette for hånd. Du risikerer å overskrive potensielt verdifulle eksisterende data hvis du angir feil måldisk.

---

1. Åpne et konsollsvindu
2. Bli *root* (Administrator) med kommandoen **su -** (ikke glem - på slutten)

```
[sam5@localhost ~]$ su -  
Password:  
[root@localhost ~]#  
[root@localhost ~]#  
[root@localhost ~]# █
```

3. Plugg inn USB-pinnen din (ikke monter den, det betyr også ikke å åpne et program eller en filbehandler som kan få tilgang til eller lese den)
4. Skriv inn kommandoen **fdisk -l**

```
[root@localhost ~]# fdisk -l

Disk /dev/sda: 298.1 GiB, 320072933376 bytes, 625142448 sectors
Units: sectors of 1 * 512 = 512 bytes
Sector size (logical/physical): 512 bytes / 4096 bytes
I/O size (minimum/optimal): 4096 bytes / 4096 bytes
Disklabel type: dos
Disk identifier: 0x000db4bf
Partition 3 does not start on physical sector boundary.

Device      Boot      Start          End      Blocks      Id System
/dev/sda1   *          2048      21256191   10627072    83 Linux
/dev/sda2                21256192   63528959   21136384    83 Linux
/dev/sda3                63530964   625137344  280803190+    5 Extended
/dev/sda5                63531008   84873215   10671104    83 Linux
/dev/sda6                84875264  127016959   21070848    83 Linux
/dev/sda7                127019008  135985151    4483072    82 Linux swap / Solaris
/dev/sda8                135987200  198598655   31305728    83 Linux
/dev/sda9                198600704  471588863  136494080    83 Linux
/dev/sda10               471590912  496777994   12593541+    83 Linux
/dev/sda11               496781312  504955079    4086884    82 Linux swap / Solaris
/dev/sda12               504958976  625137344   60089184+    83 Linux

Disk /dev/sdb: 7.5 GiB, 8011087872 bytes, 15646656 sectors
Units: sectors of 1 * 512 = 512 bytes
Sector size (logical/physical): 512 bytes / 512 bytes
I/O size (minimum/optimal): 512 bytes / 512 bytes
Disklabel type: dos
Disk identifier: 0x15005631

Device      Boot Start          End      Blocks      Id System
/dev/sdb1   *           1      7598079   3799039+    17 Hidden HPFS/NTFS

[root@localhost ~]# █
```

5. Finn enhetsnavnet til USB-pinnen (fra størrelsen), for eksempel /dev/sdb. I skjermbildet ovenfor er det en 8GB USB pinne.

Alternativt kan du finne enhetsnavnet med kommandoen **dmesg** . Mot slutten av dette eksemplet kan du se enhetens navn som starter med `sd` , og i dette tilfellet `sdd` er selve enheten. Du kan også se at størrelsen er 2 GB:

```
[72594.604531] usb 1-1: new high-speed USB device number 27 using
xhci_hcd
[72594.770528] usb 1-1: New USB device found, idVendor=8564,
idProduct=1000
[72594.770533] usb 1-1: New USB device strings: Mfr=1, Product=2,
SerialNumber=3
[72594.770536] usb 1-1: Product: Mass Storage Device
[72594.770537] usb 1-1: Manufacturer: JetFlash
[72594.770539] usb 1-1: SerialNumber: 18MJTWLMPUCC3SSB
[72594.770713] usb 1-1: ep 0x81 - rounding interval to 128 microframes,
ep desc says 255 microframes
```

```
[72594.770719] usb 1-1: ep 0x2 - rounding interval to 128 microframes,
ep desc says 255 microframes
[72594.771122] usb-storage 1-1:1.0: USB Mass Storage device detected
[72594.772447] scsi host8: usb-storage 1-1:1.0
[72595.963238] scsi 8:0:0:0: Direct-Access      JetFlash Transcend 2GB
1100 PQ: 0 ANSI: 4
[72595.963626] sd 8:0:0:0: [sdd] 4194304 512-byte logical blocks: (2.14
GB/2.00 GiB)
[72595.964104] sd 8:0:0:0: [sdd] Write Protect is off
[72595.964108] sd 8:0:0:0: [sdd] Mode Sense: 43 00 00 00
[72595.965025] sd 8:0:0:0: [sdd] No Caching mode page found
[72595.965031] sd 8:0:0:0: [sdd] Assuming drive cache: write through
[72595.967251]  sdd: sdd1
[72595.969446] sd 8:0:0:0: [sdd] Attached SCSI removable disk
```

6. Skriv inn kommandoen: `dd if=path/to/the/ISO/file of=/dev/sdX bs=1M`

Hvor X=ditt enhets navn som: /dev/sdd

Eksempel: `dd if=/home/user/Downloads/Mageia-6-x86_64-DVD.iso of=/dev/sdd bs=1M`

Det kan være nyttig å vite at **if** står for **input** fil og **of** står for **output** fil

---

7. Skriv inn kommandoen: `sync`
8. Dette er slutten på prosessen, og du kan nå koble fra USB-pinnen din.

2. Start Mageia som et Live system

2.1. Start mediet

Du kan starte opp direkte fra en Live DVD eller USB. Vanligvis trenger du bare å plugge inn USB-enheten eller plassere DVD-en i stasjonen og starte datamaskinen på nytt.

Hvis datamaskinen ikke starter automatisk fra USB eller DVD, må du kanskje konfigurere BIOS Oppstarts Disk-prioriteten. Alternativt kan du prøve å gå til oppstartsmenyen for å velge en enhet som datamaskinen starter opp fra.

For å få tilgang til BIOS- eller oppstartsmenyen når datamaskinen starter, kan du prøve å trykke enten **F2**, **Del** eller **Esc** for BIOS, eller **Esc**, **F8**, **F10** eller **F11** for oppstartsmenyen. Disse (ganske vanlige) nøklene er bare et utvalg av mulige alternativer.

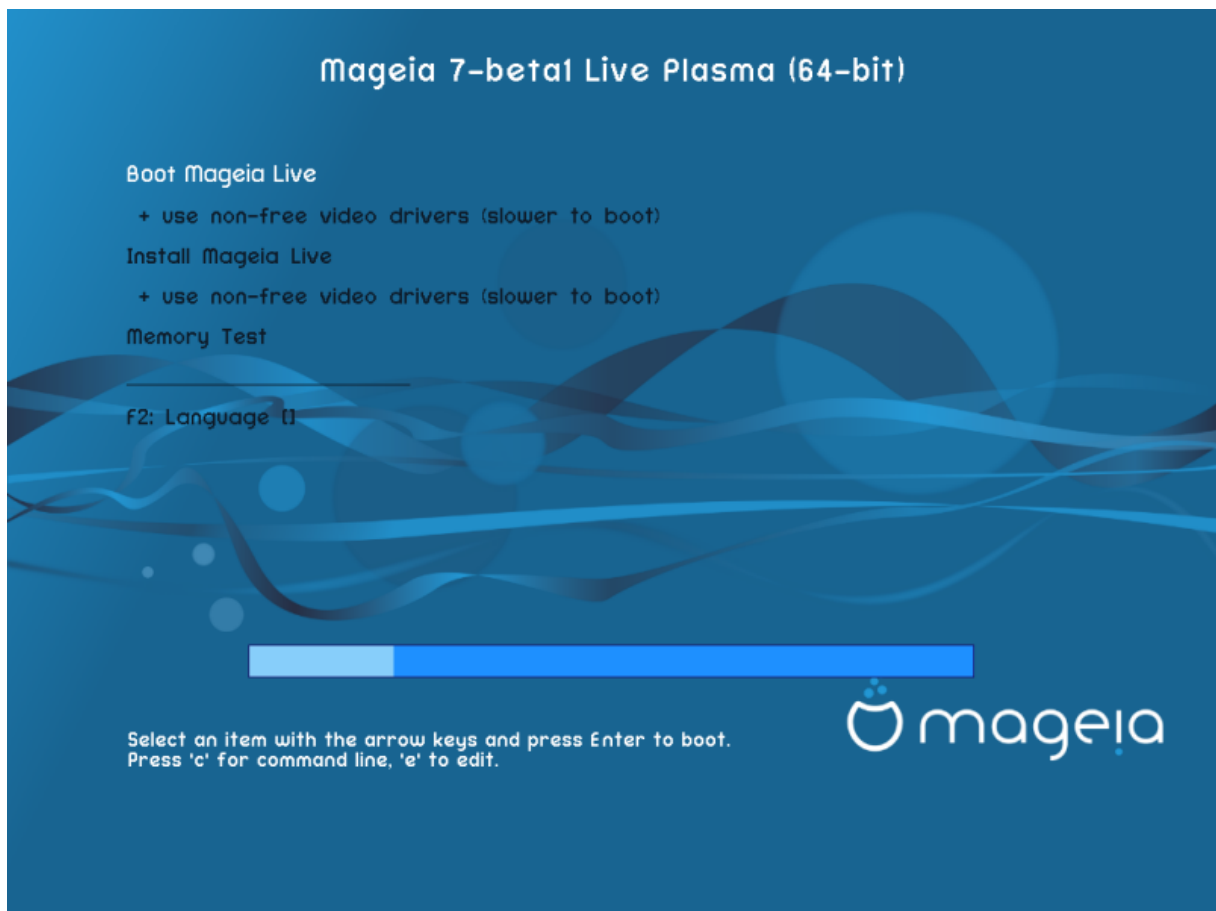

Den første skjermbildet som du først ser når du starter opp fra Live media, vil være avhengig av om hovedkortet ditt er av typen Legacy (BIOS) eller UEFI-typen.

2.2. I BIOS/CSM/historisk modus

Første skjermbilde mens systemet starter i BIOS modus

Meny

- **Start Mageia**

Dette alternativet vil starte Mageia Live-systemet fra det tilkoblede DVD / USB-mediet (forvent et veldig tregt systemsammenlignet med et installert OS).

Når oppstarten er ferdig, kan du fortsette til installasjonen.

- + **bruk ikke-frie video drivere (tregere oppstart)**

Start Mageia Live-systemet med ikke-frie video drivere

- **Installer Mageia**

Dette valget installerer Mageia på harddisken.

- + **bruk ikke-frie video drivere (tregere oppstart)**

Installer Mageia med ikke-frie video drivere

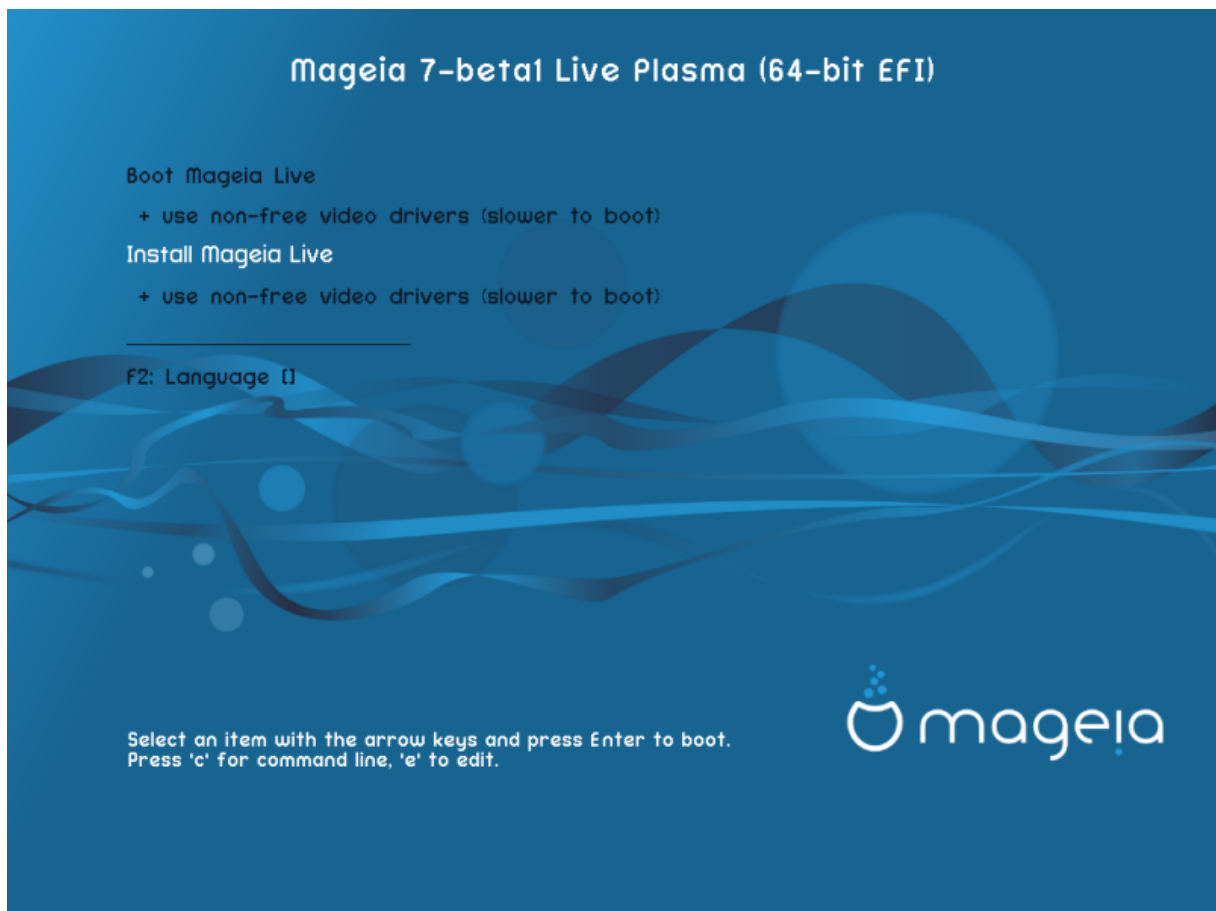
- **Minne Test**

Test den installerte RAM-en ved å utføre flere lese- og skriveoperasjoner. Start på nytt for å avslutte testen.

- **F2 Spåk**

Trykk **F2** for å ha installasjonsprogrammet på et bestemt språk under installasjonen. Bruk piltastene til å velge språket og trykk deretter på **Enter**.

2.3. I UEFI modus

Første skjermbilde mens systemet starter fra UEFI på disken

Meny

- **Start Mageia**

Dette alternativet vil starte Mageia Live-systemet fra det tilkoblede DVD / USB-mediet (forvent et veldig tregt systemsammenlignet med et installert OS). Ette oppstat kan du fotsette med installasjon av systemet.

- **Installer Mageia**

Dette valget installerer Mageia på harddisken.

- **F2 Spåk**

Trykk **F2** for å ha installasjonsprogrammet på et bestemt språk under installasjonen. Bruk piltastene til å velge språket og trykk deretter på **Enter**.

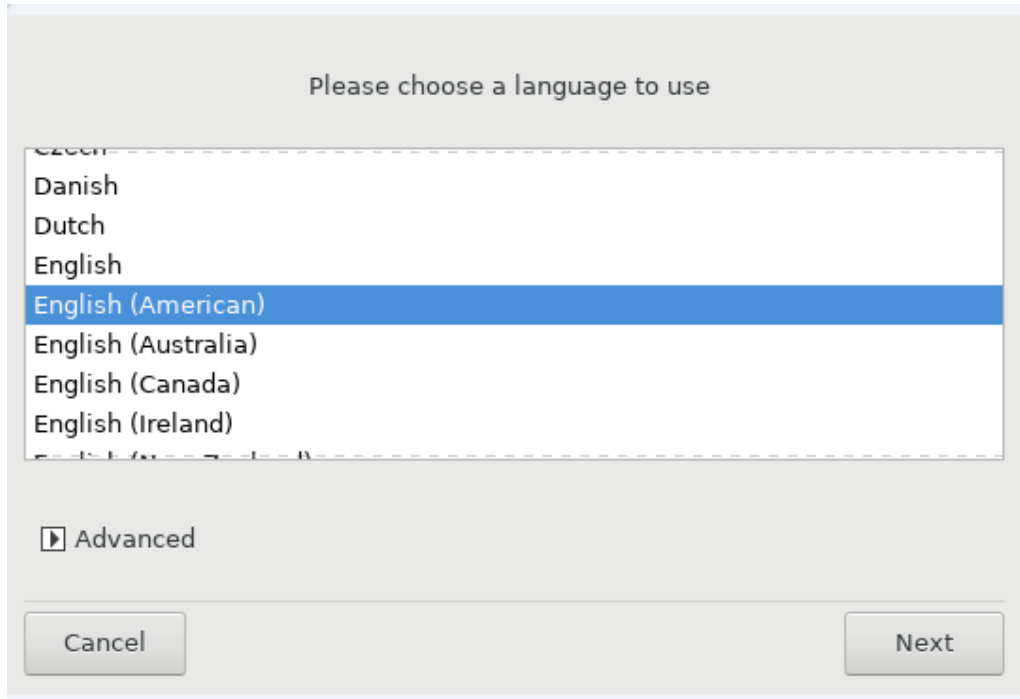

Hvis du starter opp fra en USB-pinne, ser du de ovennevnte menyalternativene duplisert, og i dette tilfellet bør du velge fra menyparet som har "USB" i navnet.

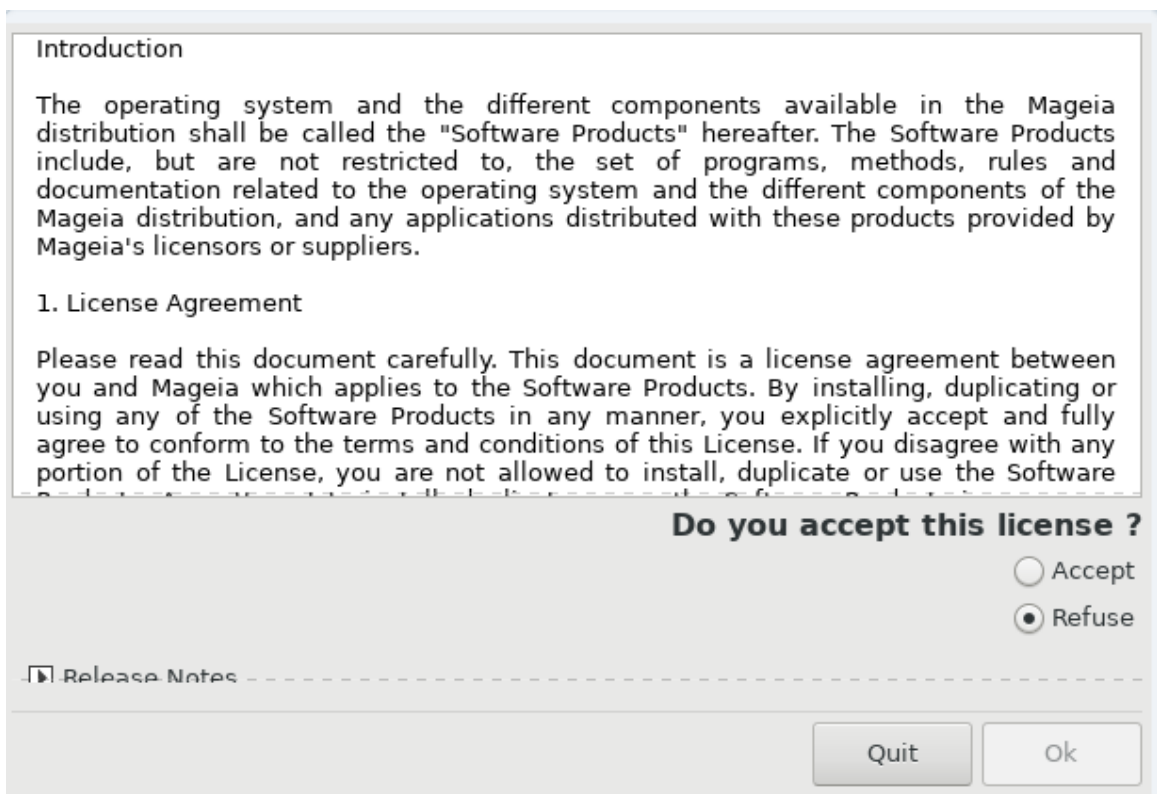
3. Velg språk

- Velg ditt foretrukne språk. Mageia vil bruke dette valget under installasjonen og for det installerte systemet.

- Mageia bruker standard UTF-8 (Unicode) -støtte. Dette kan være deaktivert på skjermbildet *flere språk* hvis du vet at det ikke passer for språket ditt. Deaktivering av UTF-8 gjelder for alle installerte språk.
- Du kan endre språket i systemet ditt etter installasjon i Mageia Control Center → System → Behandle lokalisering for systemet.

4. Lisens og utgivelsesmerknader

4.1. Lisensavtale

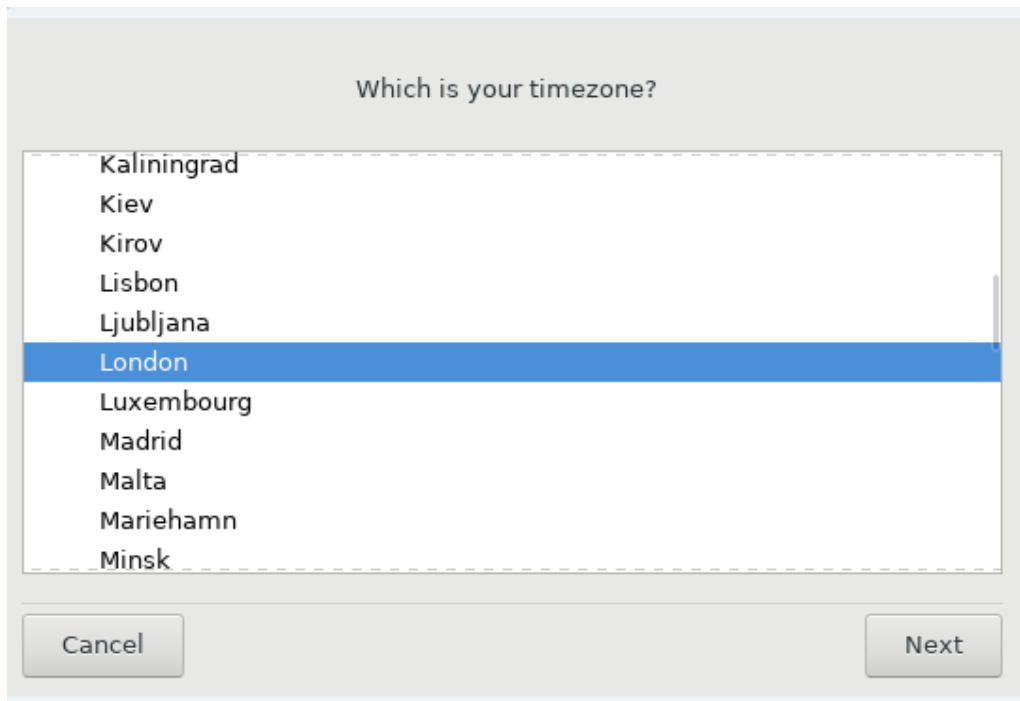
- Før du installerer Mageia, vennligst les lisensbetingelsene nøye.
- Disse vilkårene gjelder for hele Mageia-distribusjonen og må aksepteres før du kan fortsette.
- For å fortsette, velg bare *Godta* og klikk deretter *Neste*

Hvis du bestemmer deg for å ikke akseptere disse betingelsene, takker vi deg for din interesse for Mageia. Når du klikker *Avslutt*, startes datamaskinen på nytt.

4.2. Utgivelsesmerknader

Viktig informasjon om denne Mageia-utgivelsen kan ses ved å klikke på knappen *Utgivelses Notater*.

5. Sett opp tidssonen din

- Velg din tidssone gjennom å velge landet ditt eller en by nære deg i den samme tidssonen.

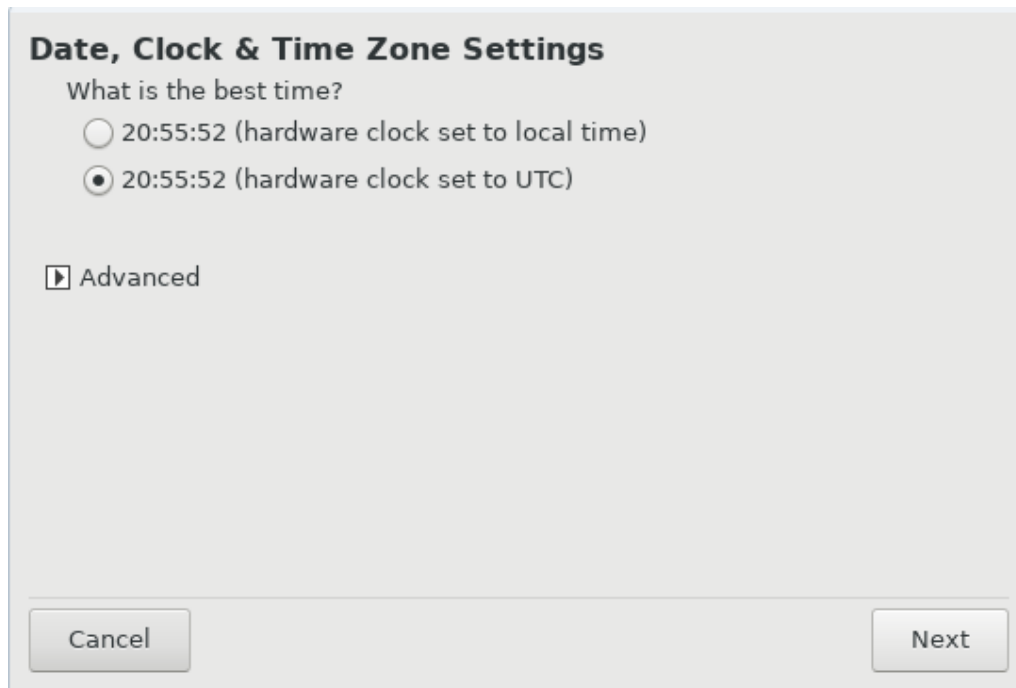
I neste skjermbilde kan du velge å stille maskinvareklokken til lokal tid eller til GMT, også kjent som UTC.

Hvis du har mer enn ett operativsystem installert, se til at de alle er satt til samme lokaltid eller UTC.

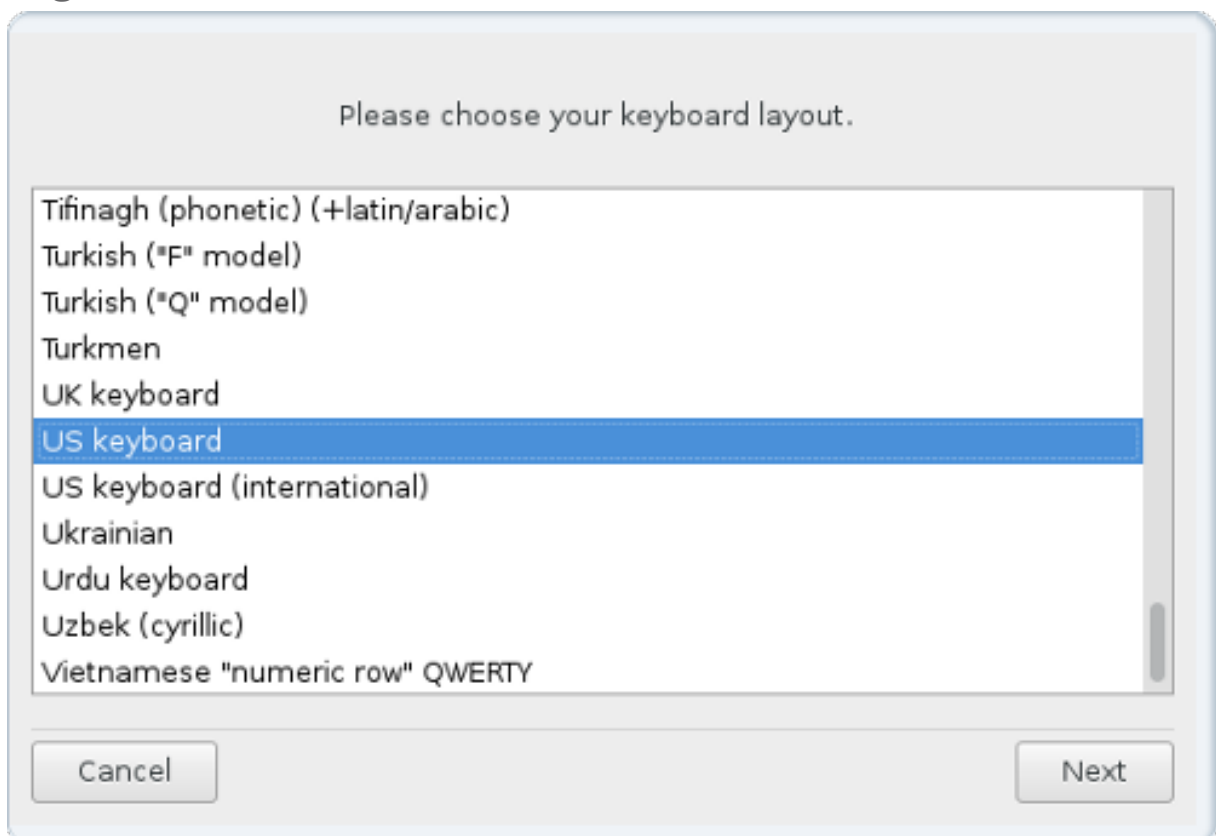
6. Klokkeinnstillinger

På dette trinnet må du velge hvilken tid din interne klokke er satt, enten lokal tid eller UTC-tid.

I fanen *Avansert* kan du aktivere automatisk tidssynkronisering og angi en NTP-server.

7. Velg tastatur

Her kan du angi tastaturoppsettet du vil bruke.

En foreslått tastaturoppsett (uthevet), er valgt for deg basert på dine tidligere valgte språk- og tidssoner.

8. Tester Mageia som et Live system

8.1. Live modus

Dette er skjermen du vil se om du valgte alternativet **Boot Mageia** fra Live Media-menyen.

8.1.1. Tester maskinvare

Et av målene for Live-modus er å teste om maskinvaren er riktig administrert av Mageia. Du kan kontrollere om alle enhetene har en driver i Maskinvare-delen av Mageia Control Center. Du kan teste de nyeste enhetene:

- nettverksgrensesnitt: konfigurer det med net_applet
- grafikkort: hvis du ser forrige skjermbilde er det allerede OK.
- lyd: en melodi er allerede blitt spilt
- skriver: konfigurer den og skriv ut en testside:
- skanner: skann et dokument fra ...

Hvis alt er OK for deg, kan du fortsette innstallasjonen. Hvis ikke kan du avslutte med *Avslutt* knappen.

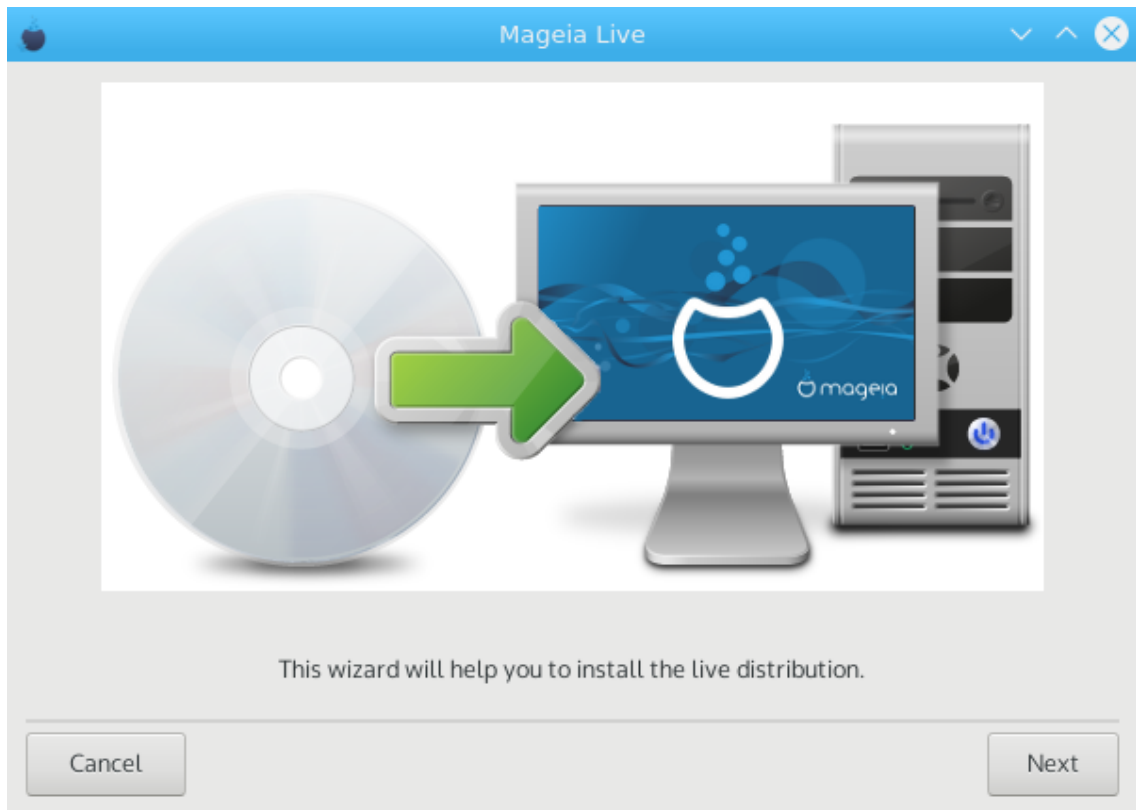

Konfigurasjonsparametrene du har satt her, lagres for bruk i installasjonen.

8.1.2. Start installasjonen

For å starte installasjonen av Mageia LiveCD eller Live DVD til harddisken eller SSD-stasjonen, klikker du bare på ikonet "Installer på harddisk". Du får denne skjermen, og deretter "[Partisjonering](#)" slik som for den direkte installasjonen.

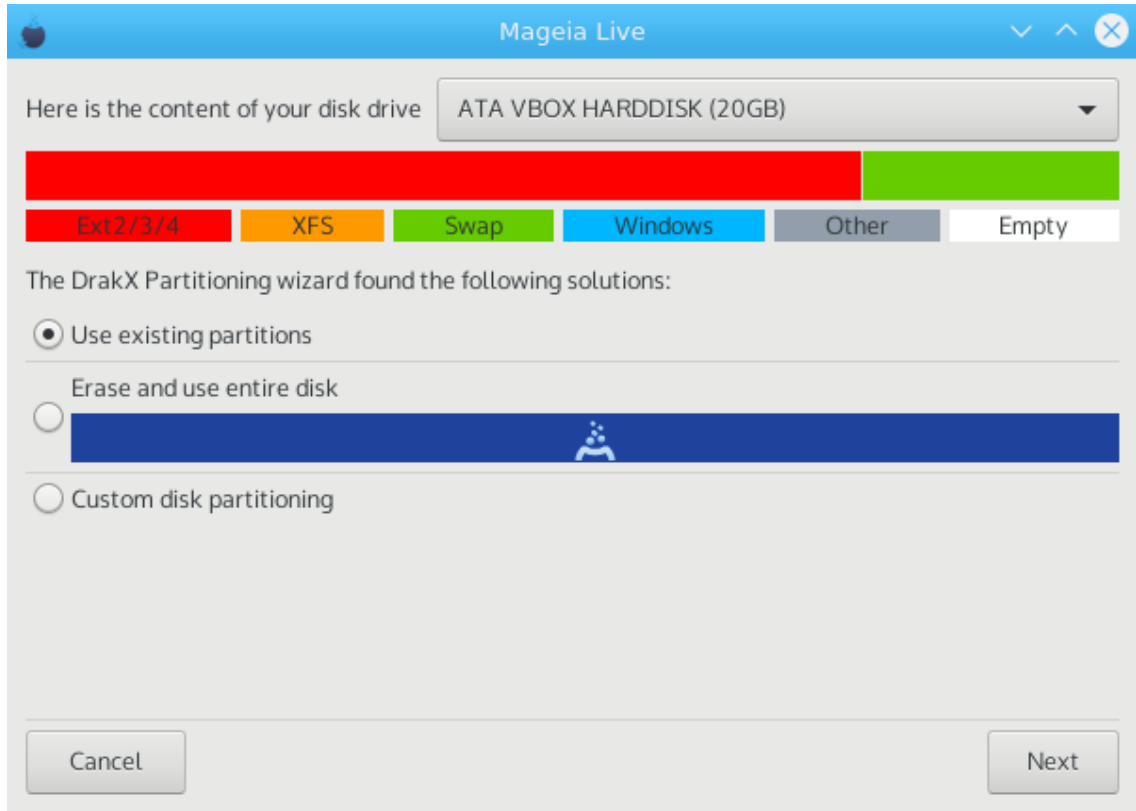

9. Partisjonering

9.1. Foreslått partisjonering

På denne skjermen kan du se innholdet på harddisken(e) dine og se løsningene som DrakX partisjoneringsveiviseren fant for å installere Mageia.

Alternativene som er tilgjengelige fra listen nedenfor, vil variere avhengig av hvilken type harddisk (er) og innhold.

Hovedalternativer

- **Bruk eksisterende partisjoner**

Hvis dette alternativet er tilgjengelig, har eksisterende Linux-kompatible partisjoner blitt funnet og kan brukes til installasjonen.

- **Bruk ledig plass**

Hvis du har ubrukt plass på harddisken, vil dette alternativet bruke det til din nye Mageia-installasjon.

- **Bruk ledig plass på en Windows partisjon**

Hvis du har ubrukt plass på en eksisterende Windows-partisjon, kan installasjonen bruke å bruke den. Dette kan være en nyttig måte å gjøre plass til din nye Mageia-installasjon, men det er en risikofylt operasjon, så du bør sørge for at du har sikkerhetskopiert alle viktige filer!

Med dette alternativet viser installasjonen den gjenværende Windows-partisjonen i lyseblå og den fremtidige Mageia-partisjonen i mørkeblå med de tilskattede størrelsene like under. Du har mulighet til å tilpasse disse størrelsene ved å klikke og dra mellomrommet mellom begge partisjonene. Se skjermbildet nedenfor.

- **Slett og bruk hele Disken**

Dette alternativet vil bruke hele disken for Mageia

Dette vil slette ALLE data på den valgte harddisken. Vær forsiktig! Hvis du har tenkt å bruke en del av disken til noe annet, eller hvis du allerede har data på stasjonen du ikke er villig til å miste, ikke bruk dette alternativet.

Merk at dette innebærer å krympe størrelsen på Windows-partisjonen. Partisjonen må være "ren", noe som betyr at Windows må ha stengt riktig sist den ble brukt. Det må også være defragmentert, selv om dette ikke er en garanti for at alle filer i partisjonen er flyttet ut av området som skal brukes. Det anbefales å sikkerhetskopiere dine personlige filer.

- **Egendefinert Disk partisjonering**

Dette gir deg full kontroll over plasseringen av installasjonen på harddisken(e) din.

Hvis du ikke bruker *Tilpasset diskpartisjonering*, vil installeren tildele ledig plass i henhold til følgende regler:

- Hvis det totale tilgjengelige stedet er mindre enn 50 GB, opprettes kun en partisjon bli opprettet. Dette vil være / (root) partisjonen.
- Hvis den totale tilgjengelige plassen er over 50 GB, blir tre partisjoner opprettet
  - 6/19 av den totale tilgjengelige plassen er tildelt / med maksimalt 50 GB
  - 1/19 er brukt til swap med et maksimum på 4 GB
  - resten (minst 12/19) er tildelt /home

Det betyr at fra 160 GB og over tilgjengelig plass, vil installasjonen opprette tre partisjoner:

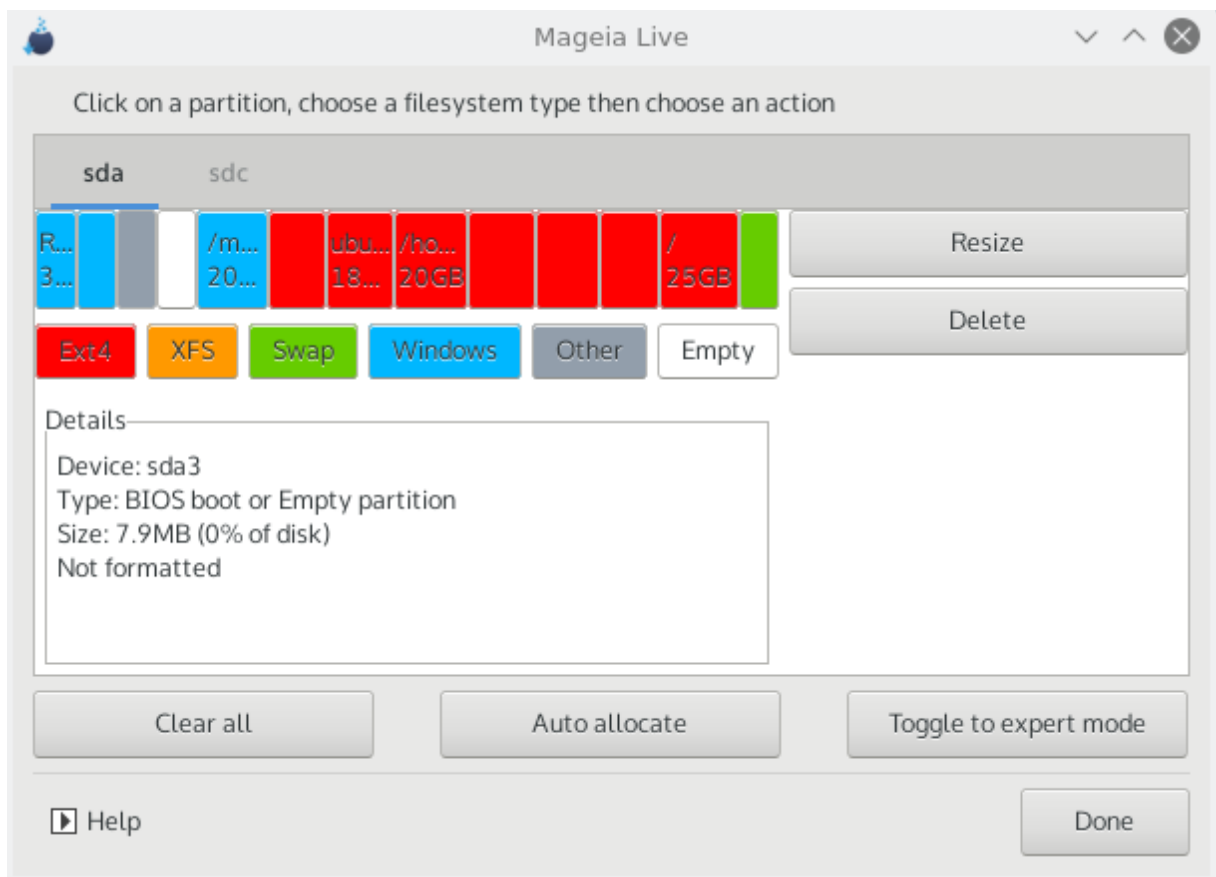
- 50 GB for /
- 4 GB for swap
- og resterende for /home.

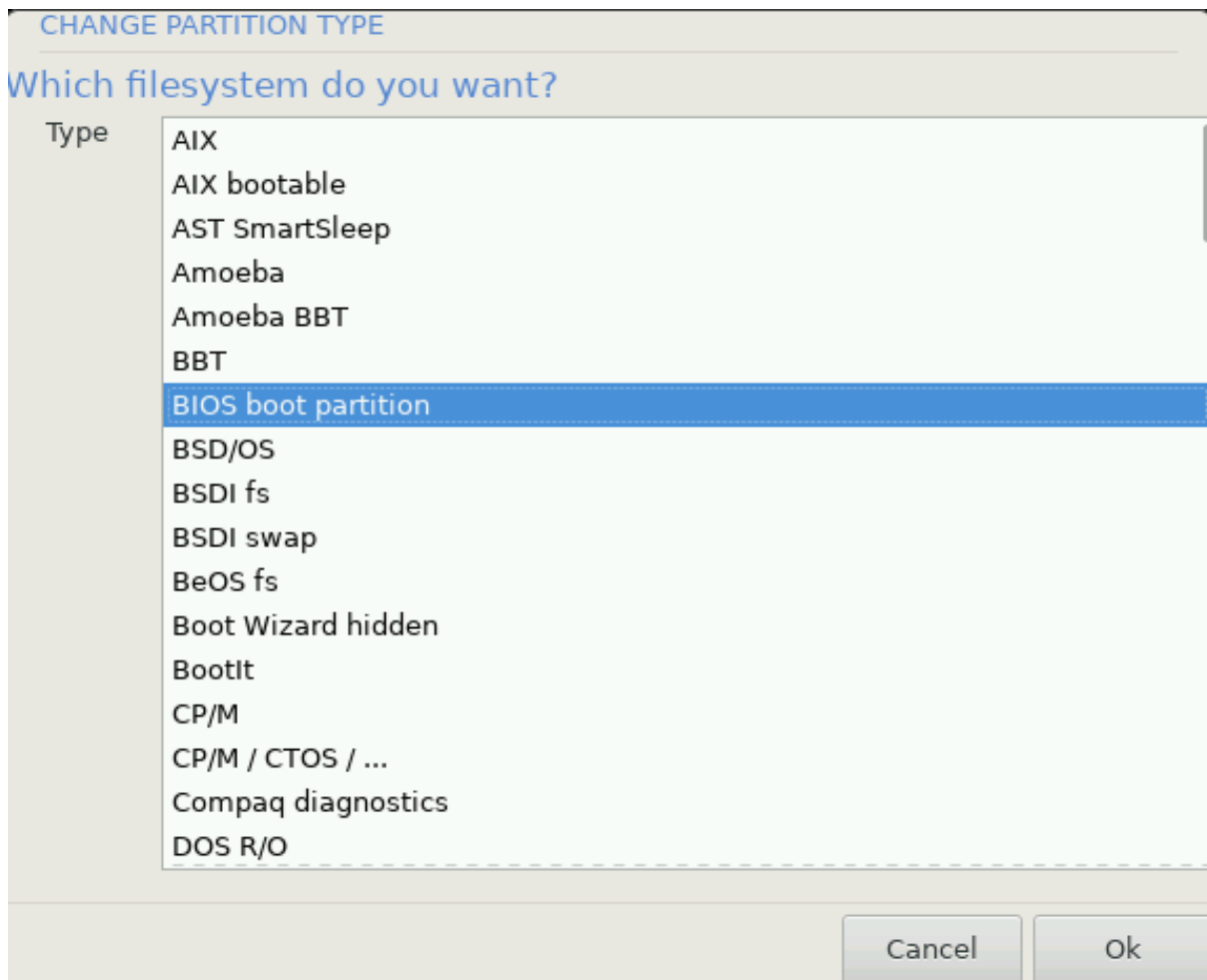

Hvis du bruker et UEFI-system, vil ESP (EFI System Partisjon) automatisk bli oppdaget - eller opprettet hvis den ikke eksisterer ennå, og monteres i `/boot/EFI`. *Tilpasset diskpartisjonering* -alternativet er det eneste som gjør det mulig å sjekke at det har blitt gjort riktig

Hvis du bruker et Legacy-system (kjent som BIOS) med en GPT-disk, må du opprette en Bios-opplastpartisjon hvis den ikke allerede eksisterer. Det er en ca. 1 MB-partisjon uten monteringspunkt, som kan skapes med insallereren i *Egendefinert Diskpartisjonering*. Velg bare "BIOS boot partisjon" som filsystemtype.

Se [DiskDrake](#) for informasjon om hvordan å fortsette.

Noen nyere diskene bruker nå 4096 byte logiske sektorer, i stedet for den forrige standarden på 512 byte logiske sektorer. På grunn av mangel på tilgjengelig maskinvare, har partisjoneringsverktøyet som ble brukt i installasjonsprogrammet ikke blitt testet med en slik disk.

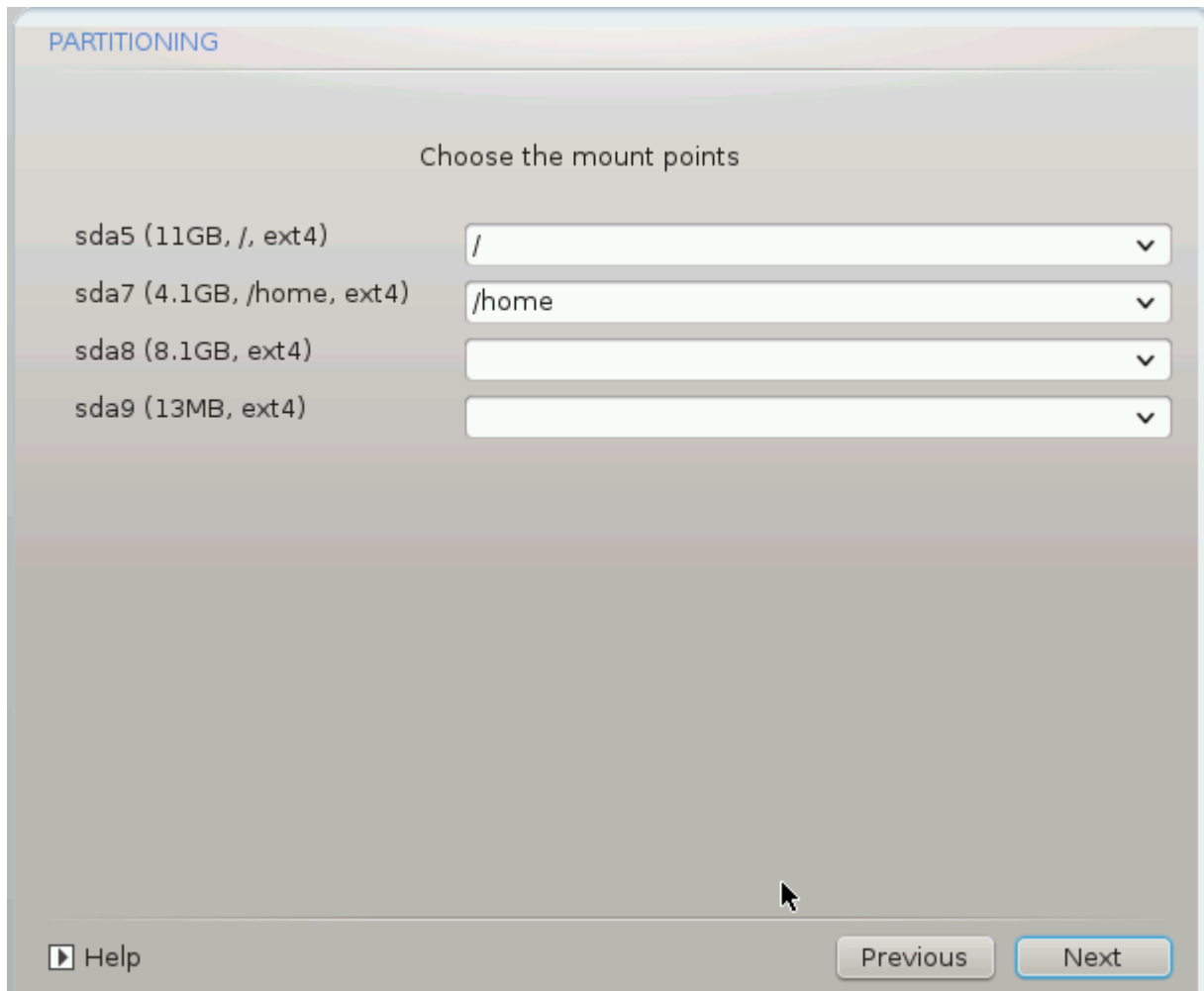
Noen SSD-enheter bruker nå en sletteblokkstørrelse over 1 MB. Vi foreslår at du forhåndspartisjonerer, ved hjelp av et alternativt partisjoneringsverktøy som gparted, hvis du har en slik enhet, og bruker følgende innstillinger:

- *Juster til* = MiB
- *Ledig plass foran (MiB)* = 2

Pass også på at alle partisjoner er opprettet med et jevnt antall megabyte.

9.2. Velg monteringspunktene

Her ser du Linux partisjonene som har blitt funnet på din PC. Hvis du ikke vil bruke de foreslåtte av DrakX, kan du endre monteringspunktene

- Til venstre for rullegardinmenyene er en liste over tilgjengelige partisjoner. For eksempel: sda er en harddisk - og 5 er et *partisjonsnummer*, etterfulgt av (*kapasitet, monteringspunkt, filsystemtype*) til partisjonene på.sda
- Hvis du har flere partisjoner, kan du sette opp flere *monteringspunkter* fra nedtrekksmenyen, som /, /home og /var. Du kan til og med skape dine egne monteringspunkter, som for eksempel /video for en partisjon der du vil lagre filmene dine eller kanskje /Data for alle datafilene dine.
- For partisjoner som du ikke trenger å benytte deg av, kan du la feltet for monteringspunkt være tomt.

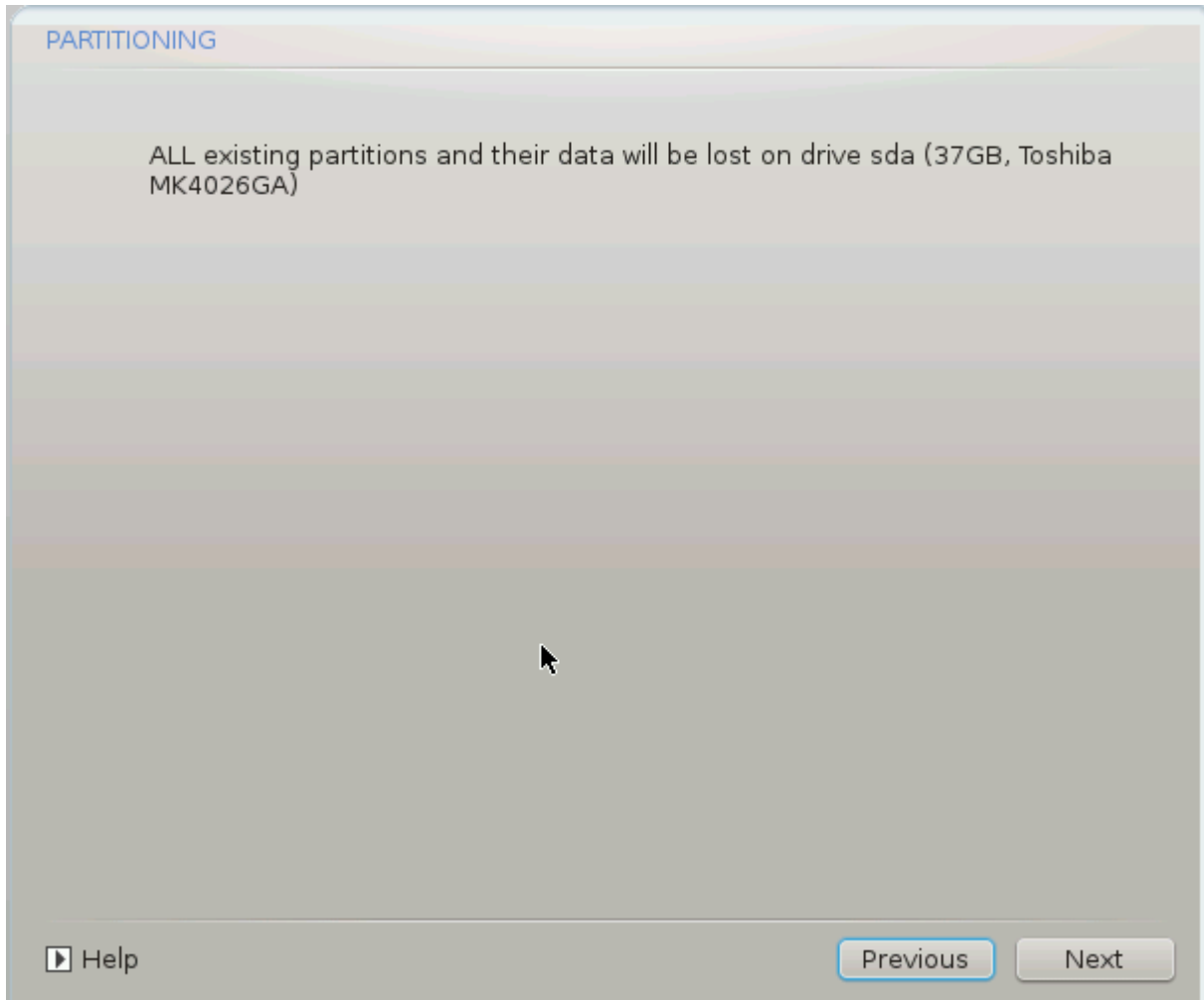
Hvis du endrer noe, pass på at du fortsatt har en / (rot) partisjon.

Hvis du ikke er sikker på hva du skal velge, klikker du *Forrige* for å gå tilbake og kryss av for *Egendefinert diskpartisjonering*, der du kan klikke på en partisjon for å se type og størrelse.

Hvis du er sikker på at monteringspunktene er riktige, klikk på *Neste*, og velg om du bare vil formatere partisjonen som er foreslått av DrakX, eller flere.

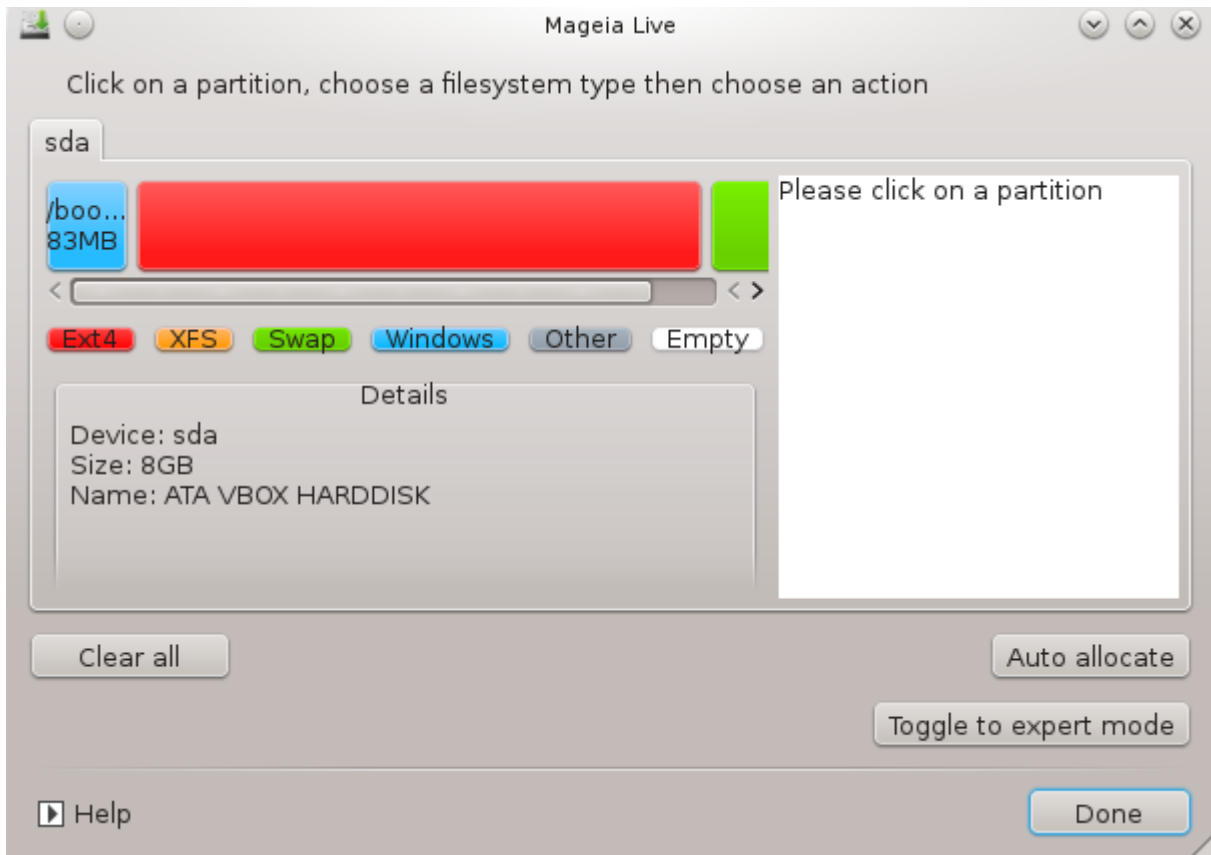
9.3. Bekreft hvilken hard disk som skal formateres.

- Klikk *Forrige* hvis du ikke er sikker på valgene dine.
- Klikk på *Neste* for å fortsette hvis du er sikker på at det er OK å slette **alle** partisjoner, **alle** operativsystemer og **alle** data som kan være på harddisken.

9.4. Egendefinert Diskpartisjonering med DiskDrake

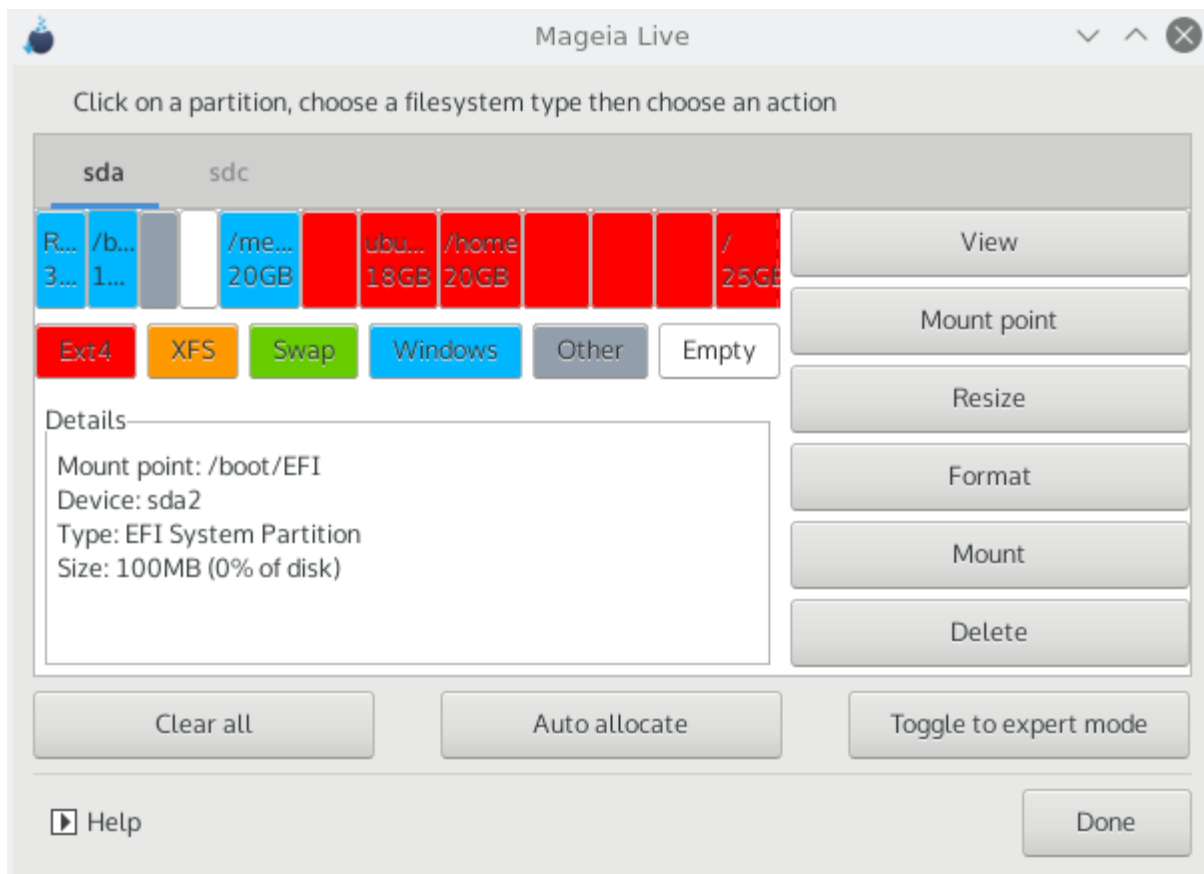
- Endre oppsettet til disken(e) dine her. Du kan fjerne eller opprette partisjoner, endre filsystemet til en partisjon eller endre størrelsen og til og med se detaljene for den før du starter.
- For hver oppdaget harddisk, (eller annen lagringsenhet som en USB-nøkkel), finnes det en kategori øverst . I skjermbildet ovenfor er det to tilgjengelige enheter: `sda` og `sdb` .
- For alle andre handlinger: Klikk først på ønsket partisjon. Deretter se på den, eller velg et filsystem og et monteringspunkt, endre størrelsen på den eller slett den. *Ekspertmodus* gir flere alternativer som å angi en etikett (gi navn til) en partisjon, eller å velge en partisjonstype.
- Fortsett til du har justert alt etter dine ønsker.

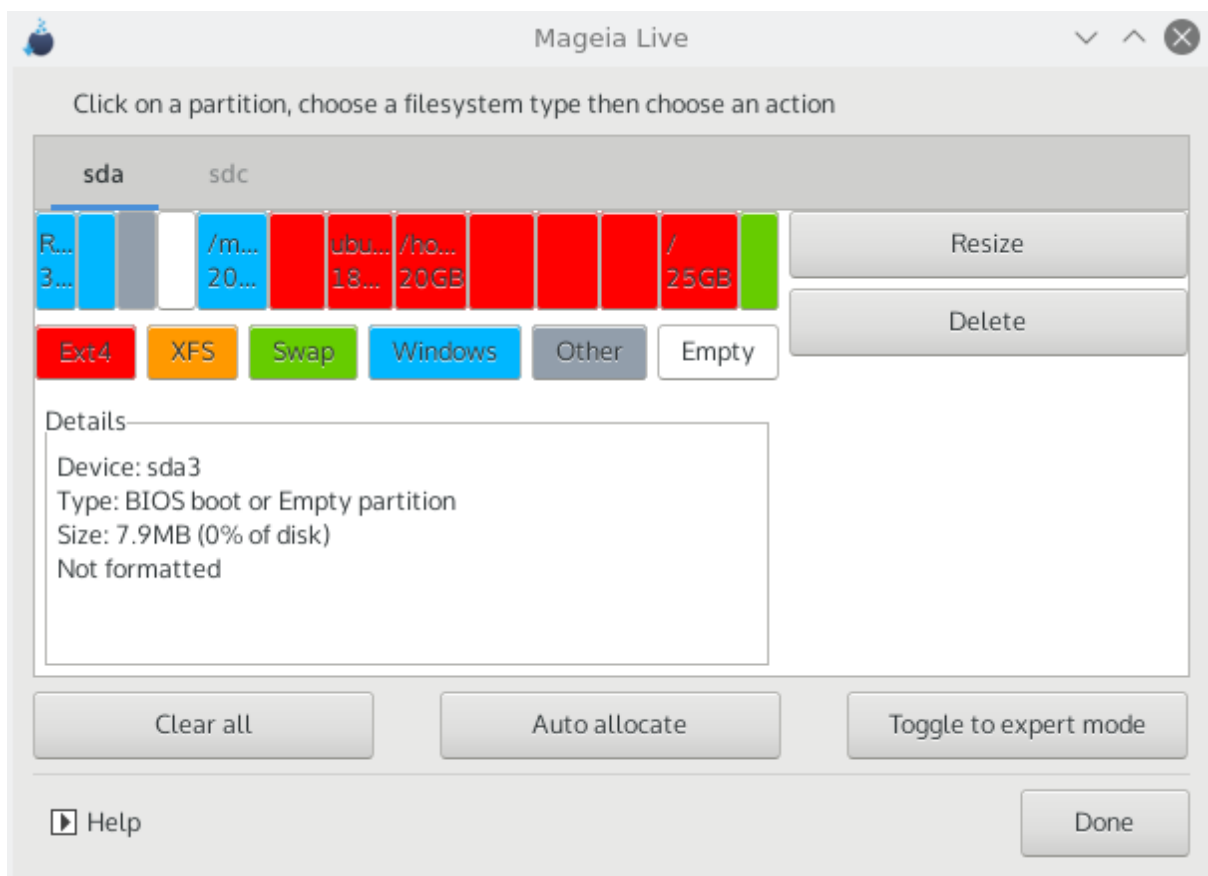
1. Vær forsiktig med *Fjern alt* -alternativet, bruk det bare hvis du er sikker på at du vil slette alle partisjoner på den valgte lageringsenheten.
2. Hvis du ønsker å kryptere / partisjonen din, må du forsikre deg om at du har en separat / `boot` partisjon. Kryptering for /`boot` partisjonen må IKKE bli aktivert. Systemet vil i så fall ikke være mulig å starte.

- Hvis du installerer Mageia på et UEFI-system, må du kontrollere at en ESP (EFI System Partition) er tilstede og riktig montert på `/boot/EFI`, se Figur 1 nedenfor
- Hvis du installerer Mageia på et Legacy / GPT-system, må du kontrollere at en BIOS-opplastingspartisjon er tilstede og av riktig type. Se Figur 2 nedenfor.

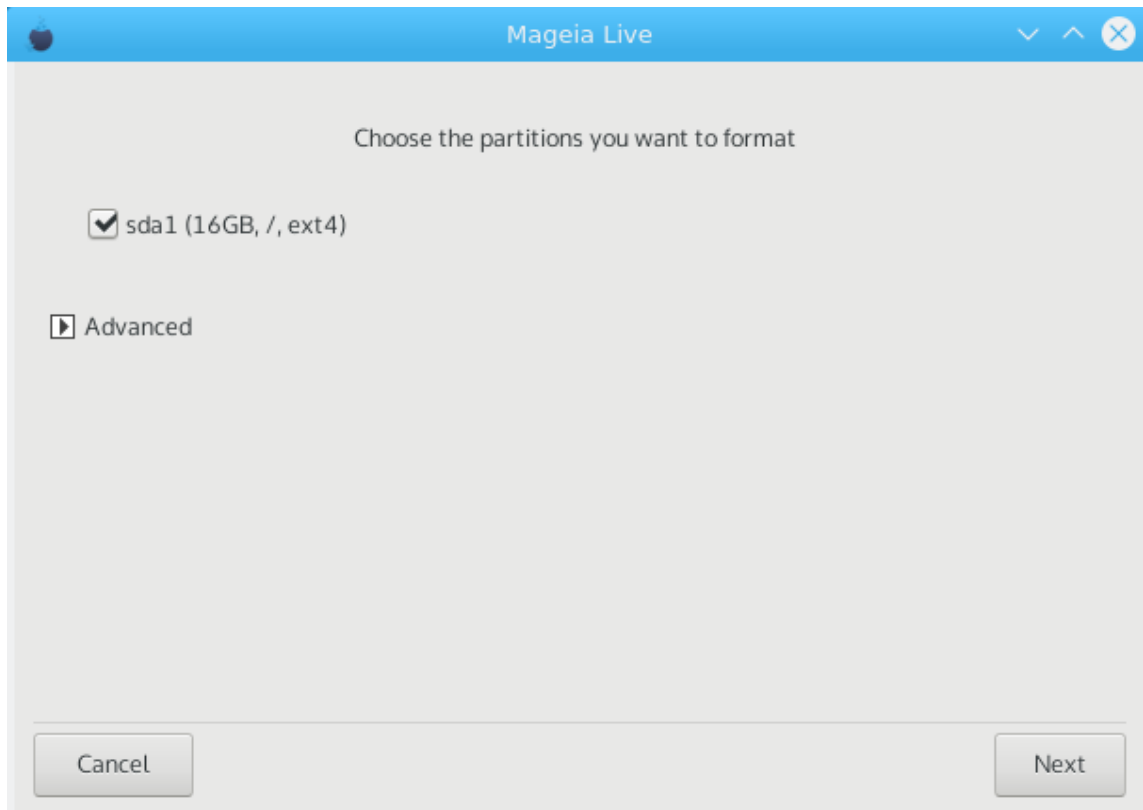

Figur 1. EFI System partisjon

Figur 2. BIOS oppstarts partisjon

9.5. Formater

Her kan du velge hvilken partisjon(er) du ønsker å formatere. Eventuelle data på partisjoner som ikke er merket for formatering, blir bevart.

Vanligvis må minst partisjonene DrakX valgte, formateres

Klikk på *Avansert* for å velge partisjonene du ønsker å kontrollere for så kallede *bad blocks*

Hvis du ikke er sikker på at du har gjort det riktige valget, kan du klikke på *Forrige*, og igjen på *Forrige* og deretter på *Tilpasset* for å komme tilbake til hovedskjerm bildet, hvor du kan velge å vise detaljer om partisjonene dine.

Når du er fornøyd med valgene, klikk på *Neste* for å fortsette.

10. Behold eller slett ubrukt materiale

I dette steget ser installerer ruten for ubrukte lokaliseringspakker og maskinvarepakker. Deretter fåreslår den å slette de.

Hvis du ikke forutser et tilfelle der installasjonen din kanskje må kjøre på annen maskinvare, eller at du kanskje trenger flere lokaliseringsfiler, kan du kanskje godta dette forslaget.

Ved å klikke *Avansert* vil du se de ubrukte maskinvare- og lokaliseringsfilene som fjernes hvis du fortsetter.

Neste steg er kopiering av filene til disken. Dette tar noen minutter. Til slutt får du en tom skjerm for en stund, noe som er normalt.

11. Oppstartslaster

11.1. Grub2

Grub2 på eldre MBR/GPT systemer

- GRUB2 (med eller uten grafisk meny) vil bli brukt utelukkende som oppstartslaster for et Legacy/MBR eller Legacy/GPT-system.
- Som standard vil en ny oppstartslaster skrives inn i enten MBR (Master Boot Record) på den første harddisken eller i BIOS-oppstartspartisjonen.

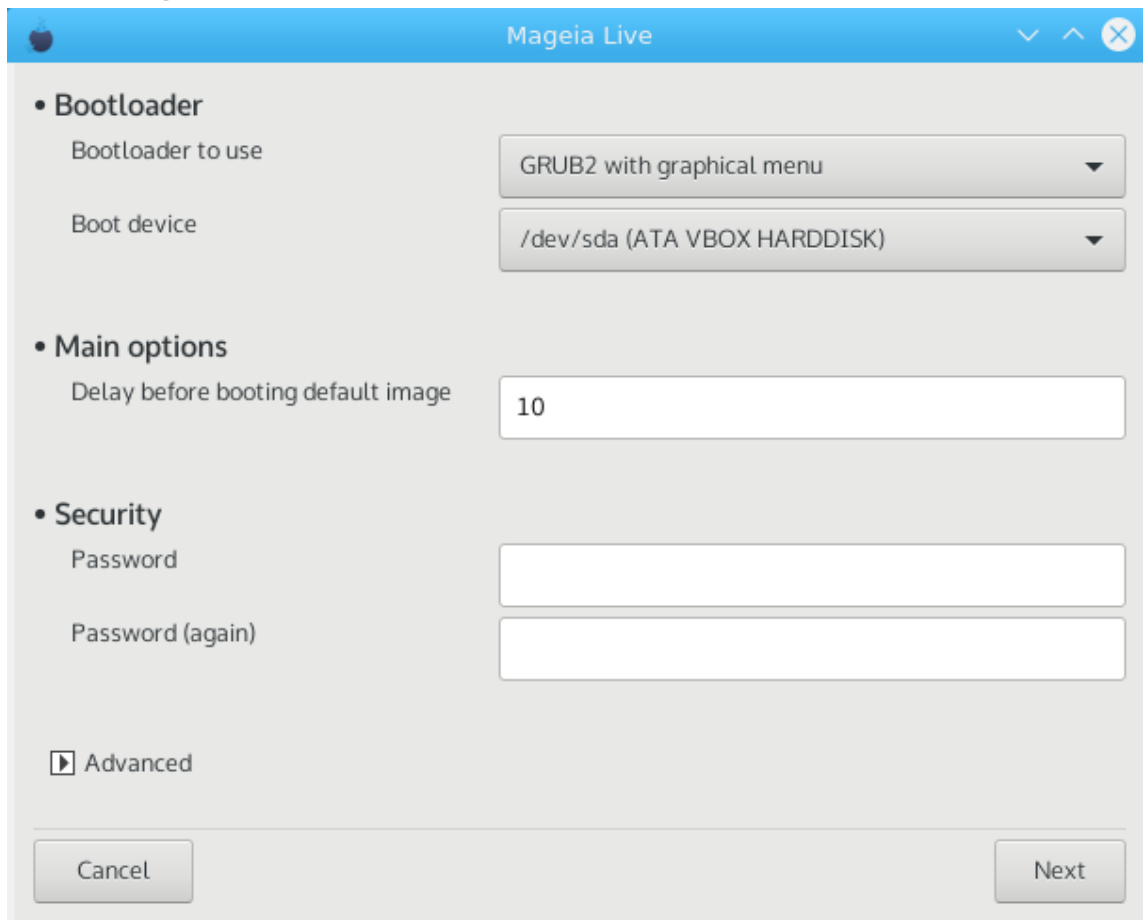
Grub2-efi på UEFI systemer

- GRUB2-efi vil bare bli brukt som oppstartslaster for et UEFI-system.
- Som standard skrives en ny oppstartslaster (Grub2-efi) inn i ESP (EFI System Partition).

Hvis det allerede er UEFI-baserte operativsystemer installert på datamaskinen din (Windows 8 eller senere for eksempel), vil Mageia installereren oppdage eksisterende ESP laget av Windows og legge til grub2-efi til den. Hvis ingen ESP eksisterer, vil en bli opprettet. Selv om det er mulig å ha flere ESPer, er det bare en som kreves, uansett antall operativsystemer du har.

11.2. Oppsett av Oppstartslaster

11.2.1. Hovedvalg for oppstartslaster

The screenshot shows the Mageia Live installer window with the following configuration options:

- Bootloader**
  - Bootloader to use: GRUB2 with graphical menu
  - Boot device: /dev/sda (ATA VBOX HARDDISK)
- Main options**
  - Delay before booting default image: 10
- Security**
  - Password: [Empty text box]
  - Password (again): [Empty text box]

At the bottom, there is an 'Advanced' section with a right-pointing arrow, and 'Cancel' and 'Next' buttons.

- **Velg Oppstarter**

Denne funksjonen er bare tilgjengelig for Legacy MBR/BIOS-systemer. Brukere av UEFI-systemer vil ikke se dette alternativet.

- **Oppstartsenhet**

Gjør ikke endringer i dette med mindre du virkelig vet hva du gjør

- **Forsinkelse før oppstart av standardversjonen**

Denne tekstboksen lar deg angi en forsinkelse i sekunder før standard operativsystemet er startet opp.

- **Sikkerhet**

Dette lar deg sette et passord for oppstartslasteren. Dette betyr at brukernavn og passord må oppgis ved oppstartstidspunkt for å velge en oppstartspost eller endre innstillinger. Brukernavnet er "root" og passordet er det som er valgt her etter.

- **Passord**

Velg et passord for oppstartslasteren (alternativt).

- **Passord (igjen)**

Skriv inn passordet igjen, og Drakx vil kontrollere at det samsvarer med det som er angitt ovenfor.

Avansert

- **Aktiver ACPI**

ACPI (Advanced Configuration and Power Interface) er en standard for strømstyring. Det kan spare energi ved å stoppe ubrukte enheter, dette var metoden som ble brukt før APM. Hvis du fjerner avmerkningen, kan det være nyttig hvis datamaskinen din ikke støtter ACPI, eller hvis du tror at implementeringen av ACPI kan forårsake noen problemer (for eksempel tilfeldige omstart eller systemlåsing).

- **Aktiver SMP**

Dette alternativet aktiverer / deaktiverer symmetrisk multiprosessering for fler-kjerne prosessorer.

- **Aktiver APIC**

Aktivering eller deaktivering av dette gir operativsystemet tilgang til den avanserte programmerbare avbruddskontrollen. APIC-enheter tillater mer komplekse prioritetsmodeller, og Avansert IRQ (Interrupt Request) -administrasjon.

- **Aktiver Lokal APIC**

Her kan du angi lokale APIC, som administrerer alle eksterne avbrudd for en bestemt prosessor i et SMP-system.

11.2.2. Oppsett av oppstartslaster

The screenshot shows the 'Advanced' configuration window in the Mageia Live installer. The window title is 'Mageia Live'. It contains the following elements:

- Default:** A dropdown menu currently showing 'Mageia'.
- Append:** A text input field containing the string: `splash quiet noiswmd resume=UUID=ef26a903-4fd6-470c-8094-61785194ad09 audit=0`
- Probe Foreign OS:** A checkbox that is checked.
- Advanced:** A dashed box containing a right-pointing arrow and the text 'Advanced'.
- Buttons:** 'Cancel', 'Previous', and 'Finish' buttons are located at the bottom of the window.

- **Standard**

Operativsystemet som startes opp som standard

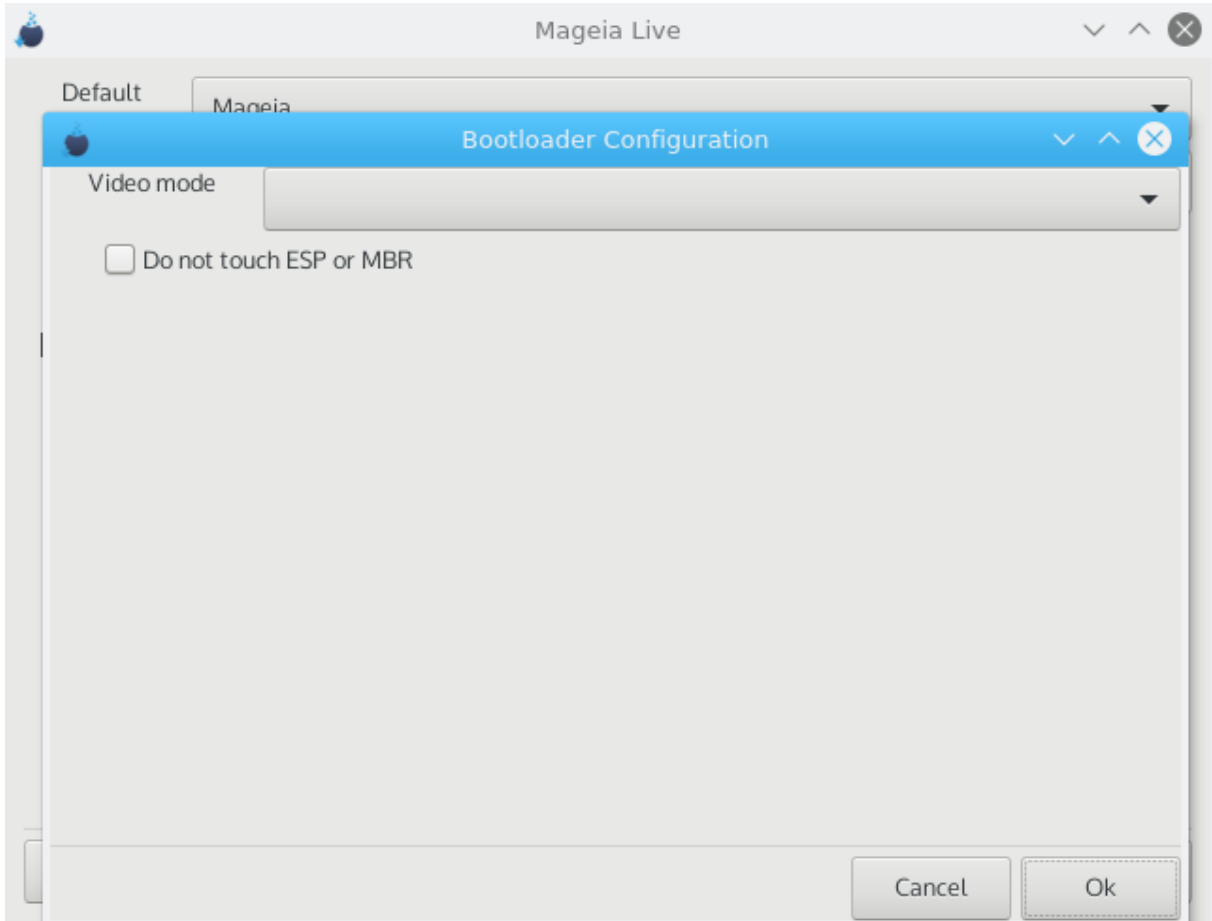
- **Legg til**

Dette alternativet lar deg sende informasjon eller fortelle kjernen til å gi deg mer informasjon når den starter opp.

- **Sjekk for fremmed OS**

Hvis du har andre operativsystemer installert, forsøker Mageia å legge dem til din Mageia oppstartsmeny. Hvis du ikke vil ha denne virkemåten, fjerner du markeringen for Test for Fremmed OS

Avansert

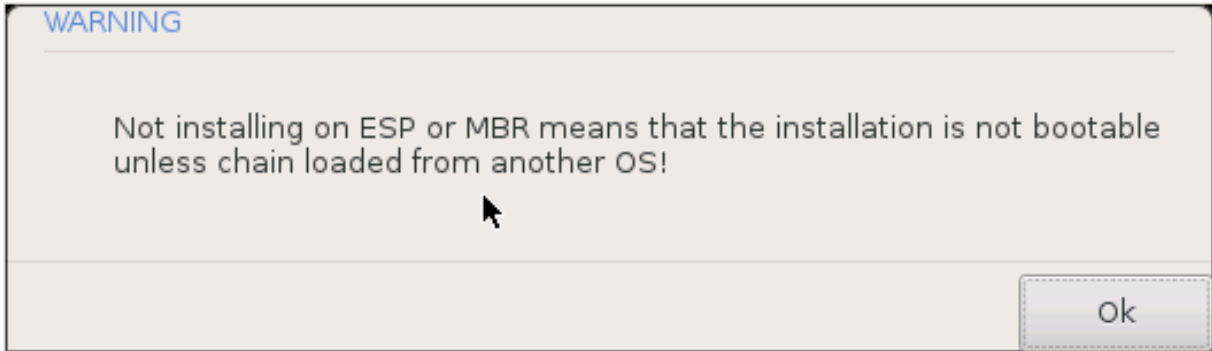
- *Video modus*

Dette setter skjermstørrelsen og fargedybden som startmenyen vil bruke. Hvis du klikker på nedre trekant, vil du bli tilbudt andre størrelses- og fargedybdealternativer.

- *Ikke rør ESP eller MBR*

Velg dette alternativet hvis du ikke vil ha en oppstartbar Mageia, men vil heller kjede laste det fra et annet OS. Du får en advarsel om at oppstartslasteren mangler. Klikk *Ok* hvis du er sikker på at du forstår implikasjonene, og ønsker å fortsette.

11.3. Andre valg

11.3.1. Bruker en eksisterende oppstartslaster

Den nøyaktige prosedyren for å legge til Mageia-systemet til i en eksisterende oppstartslaster er utenfor omfanget av denne dokumentasjonen, men i de fleste tilfeller vil det innebære å kjøre det aktuelle startprogrammet for oppplastingsprogrammer, som skal oppdage og legge til det automatisk. Se dokumentasjonen for det aktuelle operativsystemet.

11.3.2. Installer uten en oppstartslaster

Du kan velge å installere Mageia uten oppstartslaster (se avsnitt 2.1 Avansert), anbefales dette ikke med mindre du absolutt vet hva du gjør, som uten noen form for oppstartslaster, kan operativsystemet ikke starte.

11.3.3. Legg til eller endre et oppstartsmenypunkt

For å gjøre dette må du manuelt redigere `/boot/grub2/custom.cfg` eller bruke verktøyet **grub-customizer** i stedet (tilgjengelig i Mageia-repositoriene).

For mer informasjon, se: https://wiki.mageia.org/en/Grub2-efi_and_Mageia [https://wiki.mageia.org/en/Grub2-efi_and_Mageia]

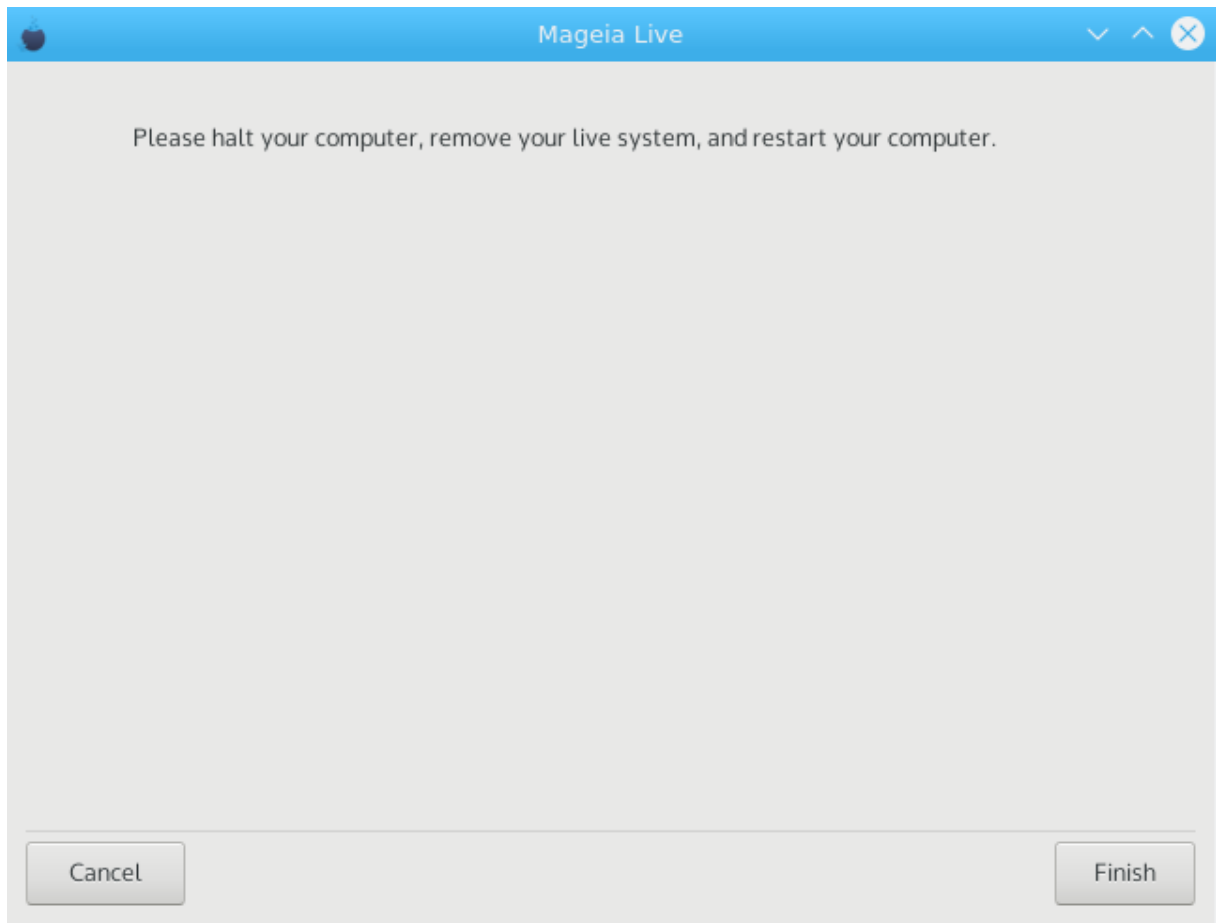
12. Start på nytt

Når oppstartslasteren er installert, blir du bedt om å stoppe datamaskinen, fjerne live-DVD/USB og start datamaskinen på nytt.

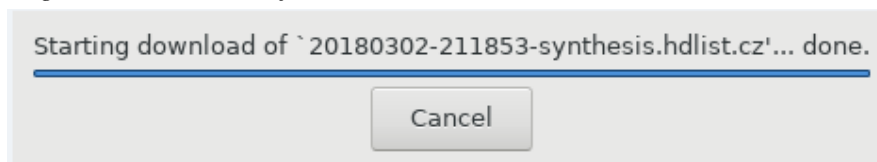
Forsikre deg om at du følger disse nedstengings instruksjonene og starter på nytt i **samme** rekkefølge.

Når du er ferdig, trykk *Avslutt*.

Når du starter på nytt, ser du en rekke nedlastingsfremdriftsfelt. Disse indikerer at programvarelistelistene lastes ned (se *Programvareadministrasjon*).

13. Brukerhåndtering

The screenshot shows a graphical user interface for user management. The top section is titled "Set administrator (root) password" and contains two password input fields. The first field, labeled "Password", has a green checkmark on the right, indicating a strong password. The second field, labeled "Password (again)", is highlighted with a blue border. Below this is the "Enter a user" section, which includes an "Icon" button with a person icon, a "Real name" text box, and a "Login name" dropdown menu. At the bottom of the dialog are "Cancel" and "Next" buttons.

13.1. Angi Adminstrasjons (root) Password:

Det er tilrådelig for alle Mageia installasjoner å angi et *superbruker* (administrator) passord, vanligvis kalt *root password* i Linux. Når du skriver inn et passord i toppboksen, endres skjoldet fra rødt til gul til grønt, avhengig av styrken på passordet. Et grønt skjold viser at du bruker et sterkt passord. Du må gjenta det samme passordet i boksen under, for å kontrollere at den første oppføringen ikke ble stavet feil.

Alle passord skiller på store og små bokstaver. Du bør bruke en blanding av bokstaver (store og små bokstaver), tall og andre tegn i et passord.

13.2. Angi en bruker

Legg til en bruker her. En vanlig bruker har færre privilegier enn *superbrukeren* (root), men nok til å bruke internett, kontorapplikasjoner eller spill og annet som den gjennomsnittlige brukeren bruker datamaskinen til.

- **Ikona**

Ikona: Hvis du klikker på denne knappen vil brukerikonet endres.

- **Virkelig Navn**

Skriv inn brukerens virkelige navn i tekstboksen.

- **Innloggingsnavn**

Skriv inn brukernavnet eller la DrakX bruke en versjon av brukerens virkelige navn. **Tenk på at innloggingsnavnet skiller på store og små bokstaver.**

Innloggingen som angits her, bør være forskjellig fra ande innlogginger som er i bruk for din /hjemmekatalog. Noen brukerparametere vil bli skrevet i brukerrommet, og noen kan overskrive faktiske data som Firefox, Thunderbird eller Kmail-data ...

- **Passord**

Skriv inn ønsket passord for brukeren. Det er et skjold på slutten av tekstboksen som angir styrken til passordet. (Se også [Notat](#))

Passord (igjen) : Skriv inn brukerpassordet DrakX vil kontrollere at du ikke har skrevet passordet feil.

Alle brukere du har lagt til mens du installerer Mageia, vil ha en hjemmekatalog som er både lese og skrivebeskyttet (umask =0027).

Du kan legge til eventuelle ekstra brukere i trinnet *Konfigurasjon - Sammendrag* under installasjonen. Velg *Brukeradministrasjon* .

Tilgangstillatelsene kan også endres etter installasjonen.

---

14. Logg inn skjermbilde

SDDM logg inn skjermbilde

Til slutt kommer du til loginn skjermbildet.

Skriv inn brukernavnet og passordet ditt, og om noen sekunder har du et lastet KDE- eller GNOME-skrivebord, avhengig av hvilket livemedium du brukte. Du kan nå begynne å bruke Mageia-installasjonen.

Du finner en annen del av dokumentasjonen på [Mageia wiki](#) [../../installer/].

15. Avinstaller Mageia

Hvis Mageia ikke overbeviste deg eller du ikke kan installere det riktig - kort sagt, du vil bli kvitt det, gir Mageia gir deg også muligheten til å avinstallere. Dette gjelder ikke for alle andre operativsystemer.

Etter backup, av dine data, start Mageia installasjons DVD og velg *Redningssystem*, deretter *Gjenoppsett Windows boot loader*. Ved neste oppstart vil du bare ha Windows, uten mulighet til å velge operativsystem.

For å gjenopprette plassen som brukes av Mageia partisjoner i Windows: klikk på Start → Kontrollpanel → Administrative verktøy → Datamaskinbehandling → Lagring → Diskbehandling. Du vil gjenkjenne en Mageia-partisjon fordi de er merket *Ukjent*, og også av deres størrelse og plassering på disken. Høyreklikk på hver av disse partisjonene og velg *Slett* for å frigjøre plassen.

Hvis du bruker Windows XP, kan du skape en ny partisjon in (FAT 32 eller NTFS) med en partisjonsbokstav.

Hvis du har Vista eller Win 7, har du et ekstra alternativ, du kan utvide den eksisterende partisjonen som er til venstre for den frigjorte plassen. Det finnes også andre partisjoneringsverktøy som kan brukes, for eksempel **gparted**, som er tilgjengelig for både Windows og Linux. Som alltid, når du endrer partisjoner, vær veldig forsiktig og sikkerhetskopiere det som er viktig for deg.